

PROJEKT

MIASTO RUDA ŚLĄSKA

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA RUDA ŚLĄSKA
NA LATA 2014-2030 ROKU

Grudzień 2013

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością oddaję w Państwa ręce Strategię Rozwoju Miasta Ruda Śląska na lata 2014-2030. Ten najważniejszy miejski dokument strategiczny wyznacza kierunki rozwoju naszego miasta. Pokazuje, jakim miastem powinna być Ruda Śląska za 10 - 15 lat. Nie bez znaczenia jest czas, kiedy nowa strategia rozwoju miasta wchodzi w życie, bowiem 2014 rok to początek nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej. Wyzwania ale i szanse, jakie w związku z tym pojawiają się przed naszym miastem, są kluczowe dla jego przyszłości.

Nowa strategia rozwoju miasta jest częścią większego projektu, realizowanego wspólnie z Chorzowem i Świętochłowicami pod nazwą „Zintegrowane podejście do problemów obszarów funkcjonalnych na przykładzie Chorzowa, Rudy Śląskiej i Świętochłowic”, który realizowany jest przy współudziale środków unijnych.

Prace nad Strategią Rozwoju Miasta Ruda Śląska na lata 2014-2030 rozpoczęliśmy na początku 2013 r. i od początku w proces jego tworzenia zaangażowani zostali mieszkańcy Rudy Śląskiej. To właśnie uspołeczniony charakter nowej strategii jest największym jej sukcesem. Już podczas pierwszych konsultacji, kiedy w formie ankiety pytaliśmy mieszkańców jak postrzegają nasze miasto i jakie powinny być kierunki jego rozwoju, okazało się jak wielu rudzian zaangażowanych jest w sprawy swojego miasta. Miarą tego zaangażowania był udział w badaniach ankietowych ponad 4 600 osób, co jest wynikiem ponadprzeciętnym w skali kraju. Nigdy wcześniej w Rudzie Śląskiej nie odbyły się konsultacje, w których wzięłoby udział tak wiele osób. Po raz kolejny o aktywności mieszkańców mogliśmy się przekonać podczas wrześniowych warsztatów, gdzie wypracowywany został główny zarys strategii. Ponad 200 osób reprezentujących wiele grup społecznych, a także firm i instytucji z naszego miasta przez trzy dni analizowało silne i słabe strony Rudy Śląskiej oraz formułowało cele i zadania na najbliższe lata.

Zdaję sobie sprawę, że współczesny świat bardzo szybko się zmienia i mam świadomość, że Strategia, która sięga 2030 r. musi być dokumentem otwartym. Mam nadzieję, że będzie podlegała stałemu procesowi ewaluacji i aktualizacji. Wierzę, że władze samorządowe, które w przyszłych latach realizować będą jej założenia, zawsze na pierwszym miejscu stawiać będą potrzeby i opinie mieszkańców.

Na zakończenie pragnę raz jeszcze podziękować wszystkim, którzy na kolejnych etapach angażowali się w prace nad nową strategią rozwoju miasta. Szanowni Państwo, bez Waszego udziału ta strategia by nie powstała. Wasz wkład jest nieoceniony! Zapraszając do zapoznania się ze Strategią Rozwoju Miasta Ruda Śląska na lata 2014-2030, zapraszam i zachęcam do wspólnego budowania przyszłości naszego miasta - jak to ujął jeden z uczestników wspomnianych warsztatów - Miasta dzielnic, które nie dzielą.

Grażyna Dziedzic

Prace nad strategią były prowadzone przez **Zespół Roboczy** do którego zostało zaproszonych ponad 200 osób, reprezentujących partnerów społeczno - gospodarczych Miasta. Praca była realizowana w ramach 3 podzespołów tematycznych:

Podzespół ds. społecznych Zaspokojenie potrzeb mieszkańców, potencjał ludzki Liczba uczestników prac w zespole: 59	Lider Podzespołu <i>Michał Adamczyk</i> <i>Wydział Rozwoju Miasta</i>
Podzespół ds. zasobów i potencjałów Miasta Infrastruktura techniczna, społeczna, gospodarka przestrzenna i ekologia Liczba uczestników prac w zespole: 81	Lider Podzespołu <i>Alina Kucytowska</i> <i>Wydział Rozwoju Miasta</i>
Podzespół ds. gospodarczych i promocji Miasta Gospodarka i promocja Miasta Liczba uczestników prac w zespole: 72	Lider Podzespołu <i>Piotr Holona</i> <i>Wydział Rozwoju Miasta</i>

Dokument Strategii Rozwoju Miasta Ruda Śląska na lata 2014-2030 został opracowany na podstawie wyników prac Zespołu Roboczego, Diagnozy Społeczno-Gospodarczej Miasta Ruda Śląska, Raportu z badań ankietowych oraz prac Zespołu Koordynującego w składzie:

Przedstawiciele Urzędu Miasta:

1. Michał Pierończyk	Zastępca Prezydenta Miasta ds. gospodarki nieruchomościami, Pełnomocnik ds. opracowania Strategii Rozwoju Miasta Ruda Śląska
2. Jacek Morek	Zastępca Prezydenta Miasta Ruda Śląska ds. infrastruktury i gospodarki komunalnej, konsultant zespołu
3. Anna Krzysteczko	Zastępca Prezydenta Miasta Ruda Śląska ds. społecznych, konsultant zespołu
4. Grażyna Jandula-Jonda	Sekretarz Miasta, kierownik zespołu
5. Aleksandra Kruszewska	Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta, koordynator prac
6. Alina Kucytowska	Wydział Rozwoju Miasta, członek zespołu
7. Piotr Holona	Wydział Rozwoju Miasta, członek zespołu
8. Michał Adamczyk	Wydział Rozwoju Miasta, członek zespołu
9. Bogdan Greinert	Wydział Nadzoru Właścicielskiego, członek zespołu
10. Tomasz Kulpok	Wydział Komunikacji Społecznej i Promocji Miasta, członek zespołu
11. Marta Biłska-Merder	Kancelaria Rady Miasta, członek zespołu
12. Jolanta Małachowska	Naczelnik Wydziału Administracyjnego, członek Zespołu

Konsultanci ResPublic sp. z o.o. (Warszawa):

1. Jacek Dębczyński	Główny konsultant, ekspert w zakresie planowania strategicznego i operacyjnego, główny moderator
2. Agnieszka Esz	Konsultant i moderator Zespołu ds. społecznych
3. Grzegorz Romańczuk	Koordynator prac ze strony Wykonawcy, konsultant moderator Zespołu ds. potencjałów i zasobów
4. Małgorzata Belkiewicz	Konsultant i moderator Zespołu ds. społecznych
5. Katarzyna Kalinowska	Konsultant i moderator Zespołu ds. społecznych
6. Tomasz Bartnicki	Konsultant i moderator Zespołu ds. potencjałów i zasobów
7. Paweł Mentelski	Konsultant moderator Zespołu ds. potencjałów i zasobów
8. dr hab. Jacek Sołtys	Ekspert w zakresie planowania przestrzennego i planowania strategicznego

Spis treści

I.	WPROWADZENIE	7
II.	SYNTEZA DIAGNOZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIASTA RUDA ŚLĄSKA	9
1.	OTOCZENIE LOKALNE I REGIONALNE	9
1.1.	Położenie Rudy Śląskiej	9
1.2.	Otoczenie przyrodnicze	9
1.3.	Miejsce w sieci osadniczej	9
1.4.	Potencjał ekonomiczny otoczenia	10
1.5.	Powiązania transportowe	10
2.	MIESZKAŃCY MIASTA RUDA ŚLĄSKA	11
2.1.1.	Demografia	11
2.1.2.	Struktura wieku i płci	11
2.1.3.	Ruch naturalny	12
2.1.4.	Ruch wędrowkowy (migracje na pobyt stały)	12
2.1.5.	Kapitał ludzki	12
2.2.	Kapitał społeczny	13
3.	ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW	14
3.1.	Zdrowie	14
3.1.1.	Stan zdrowia mieszkańców	14
3.1.2.	Usługi medyczne i ich baza materialna i instytucjonalna	15
3.1.3.	Profilaktyka zdrowotna, promocja zdrowia	16
3.2.	Mieszkania	16
3.3.	Praca	18
3.4.	Zabezpieczenie materialne	19
3.5.	Opieka nad dziećmi (w tym żłobki), osobami starszymi i niepełnosprawnymi	19
3.6.	Edukacja	20
3.6.1.	Przedszkola (publiczne i prywatne)	20
3.6.2.	Szkoły podstawowe publiczne	20
3.6.3.	Gimnazja publiczne	21
3.6.4.	Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym młodzieży i dorosłych	21
3.6.5.	Kształcenie dorosłych (ustawiczne) w Rudzie Śląskiej i otoczeniu	21
3.6.6.	Kształcenie na poziomie wyższym	22
3.7.	Kultura, rekreacja i sport	22
3.8.	Bezpieczeństwo	24
3.8.1.	Przestępczość	24
3.8.2.	Zagrożenia powodziowe	24
3.8.3.	Zagrożenie pożarowe	24
3.8.4.	Zagrożenia chemiczne i ekologiczne	25
3.8.5.	Zagrożenia szkodami górnictwami	25
4.	POTENCJAŁ PRZYRODNICZY I JEGO ZAGROŻENIA	26
4.1.	Struktura środowiska przyrodniczego	26
4.2.	Stan środowiska	26
5.	POTENCJAŁ KULTUROWY	28
6.	POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY	28
6.1.	Władze i administracja i ich zasoby	28

6.2.	Inne podmioty instytucjonalne działające w gminie.....	29
6.3.	Inne działania prorozwojowe	29
6.4.	Wspieranie inwestorów i promocja miasta	29
6.5.	Wsparcie samorządu dla inicjatyw rudzkich szkół	30
6.6.	Współpraca regionalna i międzynarodowa.....	30
7.	POTENCJAŁ GOSPODARCZY I STRUKTURA GOSPODARKI	31
7.1.	Struktura podmiotowa i potencjał gospodarki	31
7.2.	Informacje o wybranych sekcjach i segmentach gospodarki	31
8.	POTENCJAŁ MATERIALNO-FINANSOWY MIASTA.....	32
8.1.	Majątek komunalny	32
8.1.1.	Nieruchomości budynkowe i inne komunalne obiekty	32
8.1.2.	Grunty komunalne	32
8.2.	Transport	32
8.2.1.	Układ drogowo-uliczny	32
8.2.2.	Kolej.....	34
8.2.3.	Miejski transport publiczny.....	34
8.2.4.	Telekomunikacja	34
8.2.5.	Elektroenergetyka	34
8.2.6.	Gazownictwo.....	35
8.2.7.	Zaopatrzenie w energię ciepłą	35
8.2.8.	Gospodarka wodno-ściekowa	35
8.2.9.	Oczyszczanie miasta i gospodarka odpadami stałymi	36
8.3.	Gospodarka przestrzenna i tereny inwestycyjne	36
8.3.1.	Struktura użytkowania i struktura własności terenów.....	36
8.3.2.	Struktura przestrzenna miasta	36
8.3.3.	Dokumenty w gospodarce przestrzennej i przewidywane w nich zmiany.....	37
8.3.4.	Tereny rozwojowe - oferty inwestycyjne.....	37
8.3.5.	Tereny przemysłowe i zdegradowane	37
8.4.	Budżet i inwestycje miasta.....	38
8.4.1.	Dochody budżetu miasta.....	38
8.4.2.	Wydatki budżetu miasta	38
8.4.3.	Inwestycje miejskie	38
III.	ZAŁOŻENIA STRATEGII	40
IV.	WIZJA MIASTA.....	42
V.	MISJA MIASTA	43
VI.	CELE MIASTA RUDA ŚLĄSKA.....	44
1.	CELE STRATEGICZNE.....	44
2.	DRZEWO CELÓW STRATEGICZNYCH	45
3.	DRZEWO CELÓW OPERACYJNYCH	45
4.	ZADANIA REALIZACYJNE DLA POSZCZEGÓLNYCH CELÓW OPERACYJNYCH	48
VII.	ZAŁĄCZNIK NR 1 - WIZJA I MISJA RUDY ŚLĄSKIEJ - WYNIKI WARSZTATÓW	61
VIII.	ZAŁĄCZNIK NR 2 - LISTA OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W PROCESIE OPRACOWANIA STRATEGII	67

Miasto jest organizmem, w którym krzyżują się złożone procesy społeczno - gospodarcze przebiegające w naturalnym środowisku i w określonej przestrzeni.

Zaspokajanie potrzeb mieszkańców, rozwijanie infrastruktury technicznej i społecznej oraz rozwój gospodarczy Miasta warunkowane są wieloma czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

Przy formułowaniu celów strategicznych uwzględnione zostały występujące uwarunkowania zawarte m.in. w Diagnozie społeczno-gospodarczej Miasta Ruda Śląska i wynikach badań ankietowych. Badanie ankietowe zostało zaplanowane i przeprowadzone w ramach opracowania Strategii Rozwoju Miasta Rudy Śląska na lata 2014-2030. Ankieta była skierowana do mieszkańców Rudy Śląskiej. Głównym celem badania było zebranie opinii mieszkańców Rudy Śląskiej na temat jakości życia w mieście oraz o kierunkach rozwoju miasta w przyszłości.

Badanie przeprowadzono za pomocą kwestionariusza ankiety, opracowanego przy współpracy ekspertów Zamawiającego - Miasta Ruda Śląska oraz Wykonawcy - ResPublic Sp. z o.o. W ankiecie zamieszczono łącznie 17 pytań. Dziesięć spośród nich dotyczyło następujących kwestii:

1. Odczuć dotyczących zamieszkania w Rudzie Śląskiej,
2. Opinii na temat działań miasta w wybranych obszarach,
3. Obszarów wymagających najpilniejszej poprawy,
4. Centrum miasta Ruda Śląska,
5. Miasta na Śląsku, w którym docelowo chcieliby mieszkać respondenci,
6. Opinii na temat Miasta w kwestiach „najbardziej/najmniej podoba mi się w Rudzie Śląskiej” oraz „Chciałabym / chciałbym, żeby Ruda Śląska”, a także celów wyjazdów do miast sąsiednich,
7. Opinii dotyczącej czy Ruda Śląska to dobre miejsce do zamieszkania,
8. Przyszłości mieszkańców w Rudzie Śląskiej,
9. Przyszłości dzieci mieszkańców w Rudzie Śląskiej,
10. Opinii na temat jakim miastem w przyszłości powinna być Ruda Śląska.

Siedem kolejnych pytań służyło identyfikacji badanej zbiorowości pod względem istotnych cech społeczno-demograficznych (metryczka). W badaniu wzięło udział łącznie 4 630 respondentów, w tym:

- 1 219 odpowiedzi udzielono za pomocą ankiety internetowej,
- 3 136 ankiet papierowych,
- 245 wywiadów kwestionariuszowych.

Cele strategiczne dotyczą spraw, co do których Miasto i partnerzy społeczni, każdy w zakresie swoich kompetencji, mogą podejmować autonomiczne działania. Autonomiczność działań oznacza, że miasto i partnerzy społeczni mają do tego prawo i nie są uwarunkowani decyzjami zewnętrznymi podejmowanymi poza Miastem.

Proponowane w strategii cele i zadania służące ich realizacji, obejmują wszystkie sfery życia i funkcjonowania Miasta. W pracach nad strategią wyodrębnione zostały trzy sfery funkcjonowania Miasta prezentowane poniżej:

1. Społeczna,
2. Potencjałów i zasobów Miasta,
3. Gospodarki i promocji Miasta.

Tym samym Strategia Rozwoju Miasta Rudy Śląska na lata 2014-2030 jest dokumentem kierunkowym, swoistą mapą drogową, stanowiącą podstawę do podejmowania skoordynowanych

działań przez wszystkich partnerów społecznych Miasta. Pozwala to na kompleksowe ujęcie zrównoważonego rozwoju Miasta. Kompleksowe podejście, będące cechą planowania strategicznego powoduje, iż realizacja tak określonej strategii jest wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów społecznych w Mieście.

Bardzo ważnym aspektem jest uspołecznienie procesu opracowania i wdrażania strategii przy udziale wszystkich głównych partnerów społecznych. Do realizacji strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:

- samodzielnych przez władze Miasta,
- samodzielnych przez podmioty sektora prywatnego,
- samodzielnych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe,
- indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
- wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów (publicznego, prywatnego i pozarządowego).

Wynika z tego, iż bardzo ważnym, a jednocześnie trudnym zadaniem będzie zaangażowanie wszystkich kluczowych dla rozwoju Miasta partnerów społecznych. Powodzenie w tym zakresie jest uzależnione od zdolności do wzajemnej komunikacji, radzenia sobie z różnicami interesów poszczególnych partnerów i grup, wspólnego definiowania problemów i celów, a następnie wspólnych przedsięwzięć.

W okresie wdrażania strategii władze Miasta mogą występować w różnych rolach, w tym jako:

- bezpośredni samodzielny realizator działań,
- inicjator i animator działań,
- uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami,
- wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów lokalnych,
- administrator centrum lokalnej informacji i komunikacji w Mieście.

Wdrożenie strategii przez władze Miasta wymaga stosowania operacyjnych narzędzi planistycznych, pozwalających na podjęcie ostatecznych decyzji, które działania i przy jakich zaangażowanych środkach własnych oraz zewnętrznych będą realizowane. Władze Miasta, w zależności od potrzeb, będą mogły korzystać z następujących narzędzi:

- wieloletnia prognoza finansowa,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
- budżet Miasta,
- konkretne projekty i programy,
- aplikacje o zewnętrzne źródła dofinansowania,
- polityki szczegółowe Miasta (stanowiące zbiór spójnych zasad odnoszących się do określonej dziedziny życia/funkcjonowania Miasta), pozwalające podejmować powtarzalne decyzje według tych samych kryteriów,
- zadania wyznaczane urzędnikom Miasta i jednostkom podległym Miastu.

Planowanie i wdrażanie strategii w opisany powyżej sposób daje szansę świadomego wpływania na długookresowe procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze i przestrzenne. Pozwoli to na zarządzanie rozwojem w kolejnych kadencjach i ponad występującymi w środowisku lokalnym naturalnymi konfliktami interesów.

II. SYNTEZA DIAGNOZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIASTA RUDA ŚLĄSKA

1. OTOCZENIE LOKALNE I REGIONALNE

1.1. Położenie Rudy Śląskiej

Ruda Śląska jest dużym ośrodkiem przemysłowym, położonym na południu Polski, w centralnej części województwa śląskiego. Od ponad dwustu lat rozwijała się na bazie górnictwa węgla kamiennego i hutnictwa, co ukształtowało w znacznej mierze gospodarczy obraz miasta. Ruda Śląska, której powierzchnia wynosi 77,73 km², graniczy z Zabrzem, Bytomiem, Świętochłowicami, Chorzowem, Katowicami, Mikołowem i powiatem gliwickim.

Wraz z Gliwicami, Zabrzem, Bytomiem Katowicami, Świętochłowicami, Siemianowicami Śląskimi, Sosnowcem, Dąbrową Górniczą, Jaworzniem, Czeladzią, Mysłowicami, Będzinem, Tychami, Piekarami Śląskimi, Chorzowem, Mikołowem, Tarnowskimi Górami i Knurówem, tworzą większy organizm miejski, zwany dawniej Górnośląskim Okręgiem Przemysłowym, a obecnie Aglomeracją/Konurbacją Górnośląską¹.

1.2. Otoczenie przyrodnicze

Ruda Śląska położona jest w dorzeczu dwóch największych rzek Polski - Wisły i Odry. Miasto Ruda Śląska, ma charakter antropogenicznego obszaru miejskiego.

Miasto charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Różnica w wysokości, pomiędzy najniższym położonym punktem w zachodniej części doliny rzeki Kłodnicy, a najwyższym położonym punktem w dzielnicy Ruda, wynosi prawie 100 m.

Teren w mieście mimo, antropogenicznego charakteru jest bardzo bogaty w unikalną faunę i florę. Występują tu dziko żyjące gatunki flory i fauny objęte ochroną na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- 17 gatunków roślin objętych ochroną ścisłą,
- 8 gatunków roślin zagrożonych i rzadko występujących w regionie,
- 4 gatunki dziko występujących owadów objętych ochroną,
- 4 gatunki dziko występujących pajaków objętych ochroną,
- 5 gatunków dziko występujących gadów objętych ochroną,
- 18 gatunków dziko występujących ssaków objętych ochroną,
- 45 gatunków dziko występujących ptaków objętych ochroną.

1.3. Miejsce w sieci osadniczej

Ruda Śląska jest ośrodkiem miejskim na prawach powiatu. Razem z Świętochłowicami, Chorzowem, Siemianowicami Śląskimi, Katowicami oraz Mysłowicami wchodzi w skład podregionu katowickiego (NUTS 3- Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych).

¹ Konurbacja górnośląska według GUS 2006: Aglomeracja Śląska w liczbach, http://www.stat.gov.pl/katow/69_363_PLK_HTML.htm, dostęp on-line 08.05.2013 r.

Ruda Śląska wraz ww. i innymi miastami, jest częścią większego organizmu miejskiego, który kiedyś nazywano Górnośląskim Okręgiem Przemysłowym, a teraz funkcjonuje pod nazwą Aglomeracji Górnośląskiej, pokrywa się z subregionem centralnym województwa śląskiego.

Ruda Śląska wraz ww. miastami, jest częścią większego organizmu miejskiego, który kiedyś nazywano Górnośląskim Okręgiem Przemysłowym, a teraz funkcjonuje pod nazwą Aglomeracji Górnośląskiej, pokrywa się z subregionem centralnym województwa śląskiego.

1.4. Potencjał ekonomiczny otoczenia

Ważnym miernikiem, który pokazuje potencjał gospodarczy regionu jest stopa bezrobocia. Stopa bezrobocia w Rudzie Śląskiej, w roku 2012, wynosiła 9,0% i wzrosła w stosunku do roku 2007 o 2,2% oraz była wyższa o 1,2% niż w podregionie katowickim.

Wartość stopy bezrobocia na poziomie 9,0% pozycjonowała Rudę Śląską na drugim miejscu w podregionie (pierwsze miejsce - m. Katowice - stopa bezrobocia 5,2%). W porównaniu do średniej krajowej, stopa bezrobocia w mieście była niższa o 4,4% zarówno w roku 2007, jak i w roku 2012. Również w porównaniu do średniej wojewódzkiej wartości te były niższe odpowiednio o 2,4% w roku 2007 oraz o 3,1% w roku 2012.

W porównaniu do m. Poznań (najniższa stopa bezrobocia w kraju w roku 2012 - 4,2%) stopa bezrobocia w mieście Ruda Śląska była wyższa o 4,8%. Biorąc pod uwagę powiat szydłowiecki (najwyższa stopa bezrobocia w kraju w roku 2012 - 37,6%), stopa bezrobocia w Rudzie Śląskiej była ponad 4-krotnie niższa.

1.5. Powiązania transportowe

Układ drogowo-uliczny

Z uwagi na położenie Rudy Śląskiej w centrum Aglomeracji Górnośląskiej, stanowi ona ważny punkt komunikacyjny. Przez południową część miasta przebiega autostrada A4, będąca częścią najdłuższej trasy europejskiej - E40, liczącej ok. 8 000 km.

Przez Rudę Śląską przebiega droga wojewódzka 925 łącząca Bytom z Rybnikiem. Drogowa Trasa Średnicowa (DTŚ), będąca drogą wojewódzką (DW 902) i Autostrada A4 to dwa główne szlaki komunikacyjne przebiegające przez Aglomerację Górnośląską. Świetne skomunikowanie miast aglomeracji w układzie wschód-zachód przyczyniło się do podjęcia przez Miasto Ruda Śląska prac polegających na budowie trasy w układzie północ-południe (N-S). Zadanie to jest priorytetową inwestycją w Mieście.

Wybudowana trasa N-S w znacznym stopniu przejmie ruch tranzytowy w układzie północ-południe, zatem po autostradzie A1, będzie to druga ważna relacja w regionie.

Na zachód od Miasta w odległości około 9 km przebiega autostrada A1, będąca częścią międzynarodowej trasy E75, leżącej w VI transeuropejskim korytarzu transportowym, zwanym również Autostradą Bursztynową.

Na południe od Miasta przebiega również droga krajowa nr DK44, łącząca województwo śląskie z małopolskim.

W Rudzie Śląskiej pociągi osobowe zatrzymują się na stacjach:

- Ruda Śląska - Chebzie,
- Ruda Śląska - Ruda.

Przez Miasto przebiega 7 linii kolejowych, z czego jedna ma status linii magistralnej (linia kolejowa nr 137), jedna linii kolejowej o znaczeniu państwowym (linia kolejowa nr 894), jedna linii kolejowej o znaczeniu pierwszorzędym (linia kolejowa nr 141), dwie linii kolejowej o znaczeniu drugorzędym (linie kolejowe nr 164 i 651) oraz dwie linie o znaczeniu miejscowym (linia nr 187 i nr 189).

Lotniska

Bardzo ważne pod względem komunikacyjnym jest położenie Miasta względem lotnisk o znaczeniu międzynarodowym oraz krajowym. W Mieście nie ma zlokalizowanych lotnisk, jednak sama lokalizacja miasta pod tym względem jest bardzo korzystna. W odległości do 100 km znajdują się dwa krajowe porty lotnicze o znaczeniu międzynarodowym tj. „Katowice” w Pyrzowicach i „Kraków-Balice” oraz do 200 km „Wrocław-Strachowice”. Położenie Rudy Śląskiej w bliskiej odległości od granicy z Republiką Czeską daje również możliwość korzystania z lotniska położonego poza granicami kraju. Niewiele ponad 100 km od Miasta znajduje się również port lotniczy, posiadający status międzynarodowego, w czeskiej Ostrawie.

2. MIESZKAŃCY MIASTA RUDA ŚLĄSKA

2.1.1. Demografia

Ruda Śląska jest jednym z 66 miast na prawach powiatu w Polsce. Z liczbą ludności wynoszącą ok. 140 tys., znajduje się pod tym względem na 24 miejscu w kraju. Biorąc pod uwagę miasta niewojewódzkie, Ruda Śląska plasuje się na 7 miejscu pod względem liczby ludności. Analizując natomiast miasta z aglomeracji górnośląskiej, Ruda Śląska znajduje się na pod tym względem na 6 miejscu, po Katowicach, Sosnowcu, Gliwicach, Zabrze oraz Bytomiu².

2.1.2. Struktura wieku i płci

Strukturę ludności w Rudzie Śląskiej można określić jako bardzo zbliżoną do porównywanych jednostek terytorialnych. Wśród porównywanych miast na prawach powiatów grodzkich, Ruda Śląska odznacza się największym procentowym udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym - 17,56% oraz najmniejszym udziałem procentowym ludności w wieku poprodukcyjnym w społeczeństwie ogółem - 17,71%.

²

http://www.stat.gov.pl/gus/5840_6108_PLK_HTML.htm, dostęp online 19.05.2013 r.

2.1.3. Ruch naturalny

W latach 2010-2012 przyrost naturalny w Rudzie Śląskiej był ujemny. W roku 2010 urodziło się 1 512, w 2011 - 1 411, natomiast w 2012 - 1 448 dzieci. Zmarło natomiast odpowiednio w 2010 r. 1 618, w 2011 r. 1 585 oraz w 2012 1 613 osób. Wartość przyrostu naturalnego wynosiła odpowiednio (-0,75), (-1,25) oraz (-1,19) promila (‰).

2.1.4. Ruch wędrowniczy (migracje na pobyt stały)

Saldo migracji w Rudzie Śląskiej w latach 2002-2006, ze wskaźnikiem (-5,83) było najniższe wśród porównywanych jednostek. W latach 2007-2011 wartość ta znacznie spadła (-3,78) i wśród porównywanych miast zajmowała 4 pozycję pod tym względem.

2.1.5. Kapitał ludzki

Kapitał ludzki to wiedza, umiejętności, zdolności oraz inne właściwe jednostce atrybuty ułatwiające tworzenie osobistego, społecznego oraz ekonomicznego dobrostanu³.

Kapitał ludzki to cechy jakościowe, które trudno jest zobrazować za pomocą danych ilościowych.

Najistotniejszym miernikiem kapitału ludzkiego jest poziom wykształcenia ludności. Dane na temat wykształcenia mieszkańców zostały zebrane podczas Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2011 r.

Najliczniejszą grupę wśród mieszkańców Rudy Śląskiej stanowili mieszkańcy z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 29,88% (wśród wszystkich miast powiatowych w województwie śląskim pod tym względem Ruda Śląska zajmowała III miejsce) oraz z wykształceniem średnim 28,34% (14 pozycja wśród 19 miast). Najwyższy udział wśród ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym został odnotowany w Żorach - 31,67%, najniższy natomiast w Częstochowie 18,86%. W przypadku ludności z wykształceniem średnim najwyższą udział wśród ludności ogółem odnotowano Dąbrowie Górniczej - 35,83%, najniższy natomiast w Żorach - 26,19%.

Według danych z Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2011 r. w Rudzie Śląskiej było 12,64% mieszkańców z wykształceniem wyższym. Pod względem liczby osób z wykształceniem wyższym Ruda Śląska plasowała się na 17 miejscu wśród 19 miast na prawach powiatów w województwie śląskim. Najwięcej osób z wykształceniem wyższym było wśród mieszkańców Katowic - 23,72%. Najmniej natomiast w Jastrzębiu Zdrój - 11,37% ludności z wykształceniem wyższym.

Udział ludności z wykształceniem gimnazjalnym we wszystkich miastach na prawach powiatu jest bardzo zbliżony od 3,80% w Sosnowcu do 5,34% w Jastrzębiu Zdrój. W Rudzie Śląskiej ludność z wykształceniem gimnazjalnym stanowiła 4,88%.

W Rudzie Śląskiej duży odsetek wśród ludności ogółem stanowią mieszkańcy z wykształceniem ukończonym podstawowym - 17,50%.

³ Kapitał ludzki w Polsce w 2010 r., red. Jerzy Auksztol, Urząd Statystyczny w Gdańsku, ISSN 2299-775X, Gdańsk 2012, str. 3

Również bardzo istotnym wskaźnikiem kapitału ludzkiego są dane o wynikach sprawdzianu szóstoklasisty oraz egzaminach gimnazjalnych. Średni wynik osiągnięty ze wszystkich szkół podstawowych w Rudzie Śląskiej był niższy od średniej ogólnopolskiej o 2,5%. Najlepsze wyniki w odniesieniu do średniej ogólnopolskiej uzyskali uczniowie z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym. W przypadku pozostałych przedmiotów uczniowie z Rudy Śląskiej uzyskali ogólnie słabsze wyniki. W przypadku przedmiotów humanistycznych wyniki średnie uczniów z Rudy Śląskiej były niższe o 4% od średniej dla kraju. W przypadku części matematyczno-przyrodniczej średnie wyniki uzyskane przez uczniów z Rudy Śląskiej były niższe o 6% od średniej ogólnokrajowej.

Odsetek zdawalności egzaminów maturalnych (otrzymujący świadectwa dojrzałości) w Rudzie Śląskiej w maju 2013 r. stanowił jedną z najniższych wartości wśród powiatów (ziemskich i grodzkich) województwie śląskim - 77,71%.

Kapitał ludzki można zobrazować również poprzez przedstawienie danych dotyczących czytelnictwa. Miasto Ruda Śląska w odniesieniu do jednostek porównywanych odznaczało się najniższą wartością wskaźnika w zakresie czytelników bibliotek publicznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.

Mimo małej liczby czytelników bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców, Ruda Śląska odznacza się dużą wartością wskaźnika wypożyczeń księgozbioru w woluminach⁴ w przeliczeniu na 1 czytelnika. Wartość wskaźnika dotyczącego wypożyczonych woluminów w przeliczeniu na 1 czytelnika w 2012 r. wyniosła 22,3. Taką samą wartość wypożyczonych woluminów odnotowano w Gliwicach, a wyższe jedynie w Świętochłowicach (23,4) oraz Jeleniej Górze (25,3).

2.2. Kapitał społeczny

Według Roberta Putmana *Kapitał społeczny to te cechy organizacji społecznych, takich jak sieci (układy) jednostek lub gospodarstw domowych oraz powiązanych z nimi norm i wartości, które kreują efekty zewnętrzne dla całej wspólnoty*.

Podobnie, jak dla kapitału ludzkiego, wskaźnikami kapitału społecznego są cechy jakościowe. Jako mierniki ilustrujące pewien aspekt kapitału społecznego można zastosować wskaźnik frekwencji wyborczej, liczby stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz fundacji na 10 000 ludności, a także aktywność przedsiębiorczą mieszkańców.

W Rudzie Śląskiej, frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2010 wyniosła 38,51%. Niższa frekwencja została odnotowana tylko w Elblągu - 36,94%, Chorzowie - 37,95% oraz w Gliwicach - 38,31%. W porównywanych jednostkach frekwencja w wyborach samorządowych w 2010 r. była znacznie niższa od średniej krajowej, która wynosiła 47,32%. Frekwencje na zbliżonym poziomie do średniej krajowej odnotowano także w Płocku - 46,48%.

W przypadku wyborów do sejmiku w 2011 r. frekwencja wyborcza w Rudzie Śląskiej (47,93%) była nieznacznie niższa od średniej dla kraju (48,92%). Na bardzo zbliżonym poziomie była frekwencja we Włocławku (48,98%).

Znacznie niższa, niż w Rudzie Śląskiej frekwencja w ww. wyborach była w Elblągu (41,42%) oraz w Świętochłowicach (43,47%).

⁴

Wolumin - tom biblioteczny

W pozostałych porównywanych jednostkach frekwencja kształtowała się na wyższym poziomie.

W przypadku II tury wyborów prezydenckich frekwencja wśród mieszkańców Rudy Śląskiej (51,61%) była jedynie wyższa od frekwencji w dwóch miastach, tj. w Chorzowie (48,49%) oraz Świętochłowicach (46,07%). Jednocześnie była niższa od średniej dla kraju o 3,7%.

Wśród porównywanych jednostek najwięcej organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców zlokalizowanych jest w Jeleniej Górze, a następnie w Chorzowie. Najmniejszą liczbę dla tego typu instytucji odnotowano w Rudzie Śląskiej - 13. Liczba ta jest zbliżona do liczby organizacji pozarządowych przypadających na 10 000 mieszkańców w Świętochłowicach - 14. Wartość ta jest znacznie niższa, niż średnia dla województwa śląskiego i całego kraju.

W przeliczeniu na 10 000 mieszkańców w Rudzie Śląskiej było 687 zarejestrowanych podmiotów. Jest to najniższa wartość wskaźnika wśród porównywanych jednostek. Zbliżona wartość została odnotowana w Świętochłowicach - 740 podmiotów na 10 000 mieszkańców. Wartość wskaźnika dla Polski wyniosła 1 032 podmioty, natomiast dla województwa śląskiego 982 podmioty.

Wartość wskaźnika ilości osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym w Rudzie Śląskiej wynosiła 8. Wartość ta była najniższa wśród porównywanych jednostek, jednakże różnice pomiędzy jednostkami porównywanymi był znacznie niższe. Zbliżoną wartość wskaźnika - 9 oraz 10 osób prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, odnotowano odpowiednio w Świętochłowicach oraz Elblągu. Wartość dla kraju ww. wyniosła 12, dla województwa śląskiego natomiast 11.

3. ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW

3.1. Zdrowie

3.1.1. Stan zdrowia mieszkańców

Z usług medycznych w Rudzie Śląskiej w 2012 r. skorzystało łącznie 355 919 pacjentów z 330 powiatów ziemskich i grodzkich, w tym wszystkich powiatów i miast na prawach powiatu woj. śląskiego. Największą grupę, poza pacjentami z Rudy Śląskiej, (315 852 pacjentów) stanowili mieszkańcy Zabrze (8 650), Bytomia (4 873) oraz Świętochłowic (4 316).

Najwięcej osób spoza województwa śląskiego, które korzystały z usług medycznych w Rudzie Śląskiej było z powiatu olkuskiego: 141, Krakowa: 122 i powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego: 104.

Najwyższą liczbę hospitalizowanych w ramach ostrego dyżuru w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o. odnotowano w 2011 r. - 44 638 pacjentów, w tym 41 325 z Rudy Śląskiej. W 2012 r. z ww. świadczenia skorzystało 42 443 pacjentów, z czego z Rudy Śląskiej 40 826.

W roku 2012 ze świadczeń medycznych skorzystało łącznie 403 783 pacjentów z Rudy Śląskiej, liczonych jako liczba zgłoszeń do placówki świadczącej usługi. Najwięcej mieszkańców skorzystało z usług medycznych świadczonych na terenie Miasta - 315 852 pacjentów. Bardzo często mieszkańcy odwiedzali również podmioty świadczące usługi medyczne w:

- Katowicach - 26 213 pacjentów,
- Zabrzu - 18 655 pacjentów,

- Chorzowie - 13 433 pacjentów.

Z danych przekazanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rudzie Śląskiej na temat chorób zakaźnych wynika, iż w latach 2010-2012 wzrosła jedynie zachorowalność na WZW typu B.

Zachorowalność na WZW typu C była najwyższa w 2011 r. - 19 przypadków. Natomiast w roku 2010 i 2012 odnotowano 17 przypadków zakażenia tą chorobą.

W stosunku do roku 2010 spadła liczba zakażeń gruźlicą. W roku 2010 odnotowano 55, a w roku 2012 46 przypadków zachorowalności na gruźlicę. Najmniej przypadków zakażeń odnotowano w roku 2011.

W przypadku chorób zakaźnych wieku dziecięcego odnotowano spadek liczby zachorowań w roku 2012 w stosunku do roku 2010. Najmniejsza zachorowalność na różyczkę oraz ospę wietrzną odnotowano w 2011 r., tj. odpowiednio 13 oraz 801 przypadków. Natomiast najmniej zakażeń świnką oraz płonicą odnotowano w roku 2012, tj. odpowiednio 11 oraz 76 przypadków.

W okresie 2008-2013 (z wyłączeniem roku 2011) w Rudzie Śląskiej nastąpił wzrost śmiertelności niemowląt na 1 000 urodzeń żywych, tzw. wskaźnika obciążenia powiatowego. Wartość wskaźnika wzrosła z 6,3 (rok 2005) do 8,0 (rok 2012). Najniższa wartość odnotowana w 2011 r. stanowiła 4,8. W latach 2008, 2009 i 2011 wskaźnik obciążenia powiatowego był niższy, niż średnia dla województwa śląskiego, a w roku 2012 wśród porównywanych jednostek Ruda Śląska odznaczała się najwyższą śmiertelnością niemowląt na 1000 urodzeń żywych.

Zaznaczyć należy fakt, że w 2011 r. oddział neonatologii szpitala w Rudzie Śląskiej otrzymał prestiżowy III stopień referencyjności, co w praktyce oznacza możliwość leczenia najciężej chorych noworodków i wcześniaków.

3.1.2. Usługi medyczne i ich baza materialna i instytucjonalna

31 marca 2010 roku działalność leczniczą zakończył SPZOZ Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej w Likwidacji prowadzący szpital, natomiast od 1 kwietnia działalność leczniczą rozpoczęła spółka Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o. , która działa jako podmiot leczniczy. Realizacja świadczeń medycznych odbywała się bez przerwy, pomimo, że nastąpiła zmiana podmiotu prowadzącego działalność leczniczą.

W Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o., w latach 2010-2012, najwięcej pacjentów łącznie było hospitalizowanych w 2010 roku - 20 780 (licząc łącznie ze likwidowanym SPZOZ).

W latach 2010-2012 stale wzrastała liczba zatrudnionych lekarzy oraz pielęgniarek. W roku 2010 zatrudnionych było 132,756 w przeliczeniu na pełne etaty lekarzy i 391,299 w przeliczeniu na pełne etaty pielęgniarek, a w 2012 139,117 w przeliczeniu na pełne etaty lekarzy oraz 407,911 w przeliczeniu na pełne etaty pielęgniarek.

W Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o. funkcjonuje 16 oddziałów, łącznie z 474 łózkami oraz 15 miejscami dziennymi na Oddziale Psychiatrii Diennej.

W ramach oddziałów funkcjonują specjalistyczne pracownie, m.in.: Kontroli Stymulatorów i Kardiowerterów Stymulatorów, Kontroli Rozruszników czy Audiometrii.

W 2011 r. rudzka neonatologia otrzymała prestiżowy III stopień referencyjności, co w praktyce oznacza możliwość leczenia najciężej chorych noworodków i wcześniaków. Do Rudy Śląskiej kierowane są kobiety ciężarne z całego Śląska. Oddział funkcjonuje w systemie rooming - in, czyli noworodek przez 24 godziny przebywa z mamą na sali ogólnej. Rudzki Oddział

Neonatologiczny wyposażony jest w sprzęt przekazany przez fundację Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Jest to m.in. respirator oscylacyjny służący do wentylowania pacjenta w przypadku nadciśnienia w płucach, aparaty infant flow do nieinwazyjnej wentylacji pacjentów, ultrasonograf oraz 2 inkubatory, z których jeden jest inkubatorem transportowym. Oddział neonatologiczny Szpitala Miejskiego w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o. ma kilkanaście stanowisk dla wcześniaków.

Od czerwca 2012 roku w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o. działa również pierwszy na Śląsku, a drugi w Polsce Bank Mleka Kobiecego.

W ramach świadczenia usług medycznych, oprócz Szpitala Miejskiego w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o. funkcjonuje 56 podmiotów, posiadających kontrakty z NFZ. W ramach funkcjonujących podmiotów wyróżnia się 10 form prawnych. Najwięcej podmiotów świadczy usługi jako osoby fizyczne - 16 podmiotów. Drugą najczęściej występującą formą są umowy spółek cywilnych - 14 podmiotów.

Łącznie podmioty świadczą 78 usług w zakresie zdrowia. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia 20 podmiotów.

Specjalistyczną opiekę medyczną dla mieszkańców Rudy Śląskiej realizują 34 podmioty.

Świadczenia ogólnostomatologiczne, w tym świadczenia ogólnostomatologiczne udzielane w znieczuleniu ogólnym i dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18 roku życia, w Rudzie Śląskiej świadczy 28 podmiotów.

W Rudzie Śląskiej dwie placówki świadczą opiekę nocną i świąteczną.

3.1.3. Profilaktyka zdrowotna, promocja zdrowia

W stosunku do roku 2011, w roku 2012 nastąpił wzrost liczby realizowanych programów na rzecz profilaktyki zdrowotnej oraz promocji zdrowia - o 41, czyli blisko o 71%. W 2012 r. Miasto Ruda Śląska było inicjatorem 99 programów dotyczących promocji zdrowia oraz profilaktyki zdrowotnej. Programy były skierowane do różnych grup docelowych: dzieci, uczniów, osób uzależnionych oraz osób niepełnosprawnych. Realizacja programów odbywała się poprzez jednostki podległe Urzędowi Miasta oraz przy współpracy organizacji pozarządowych.

3.2. Mieszkania

Według Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2011 r. w Rudzie Śląskiej było ok. 57 300 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 53,23 m², co dało miastu 6 miejsce wśród porównywanych miast na prawach powiatów, średnia dla kraju wyniosła 70,17 m², a województwie śląskim 66,65 m².

Przeciętna liczba izb w mieszkaniu w roku 2011 wg NSP wyniosła 3,18; co również ułożyło Rudę Śląską na 5 miejscu wśród porównywanych miast na prawach powiatów, średnia dla kraju wyniosła 3,76; natomiast dla województwa śląskiego 3,66.

Opisując warunki mieszkaniowe należy również nadmienić, że na ich stan wpływa również wyposażenie mieszkań w instalacje. Ruda Śląska wśród porównywanych jednostek w 2008 i 2011 r. odznaczała się jednym z najwyższych odsetków korzystania z sieci wodociągowej - 99% ludności korzysta z sieci. Wyższy współczynnik został odnotowany jedynie w Świętochłowicach

Inaczej przedstawia się sytuacja wyposażenia mieszkań w łazienki oraz centralne ogrzewanie. W 2010 r. 88,3% mieszkań w Rudzie Śląskiej było wyposażonych w Rudzie

Śląskiej w łazienki, średnia dla kraju wyniosła 92,4%, a dla województwa śląskiego 91,6%, natomiast średnia dla miast z województwa śląskiego 95%. W instalację centralnego ogrzewania w Rudzie Śląskiej było wyposażonych 75,6% mieszkań. Średnia dla kraju, w tym aspekcie wyniosła 85,0%, dla województwa śląskiego 80,0%, natomiast dla miast w województwie śląskim 88,7%. Najlepiej wśród porównywanych miast na prawach powiatu wypada pod tym względem Płock - 92% mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie.

Wartość wskaźnika mieszkań oddanych na 1 000 mieszkańców oraz na 1 000 zawartych małżeństw w latach 2008-2012 były znacznie niższe, niż w porównywanych jednostkach.

W przypadku mieszkań oddanych na 1000 mieszkańców w latach 2008-2012, wartość wskaźnika wyniosła 1,19; w przypadku mieszkań oddanych na 1000 zawartych małżeństw w latach 2008-2012 wynosiła 195. Najwyższą wartością, 6,17; odznaczało się województwo mazowieckie.

Dynamika wzrostu dla tych wskaźników na przestrzeni lat 2008-2012 była najwyższa w Rudzie Śląskiej. Dla mieszkań oddanych na 1000 ludności wynosiła 289,5. Dynamika dla kraju, wyniosła 91,7; natomiast dla województwa śląskiego 80,2.

W przypadku mieszkań oddanych na 1000 zawartych małżeństw wyniosła 359,8. Wartość dynamiki wzrostu tego wskaźnika dla kraju wyniosła 117,0, a dla województwa śląskiego 99,5.

W Rudzie Śląskiej w latach 2008-2012 oddano 849 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 93 033 m². Najwięcej, bo 53% stanowiły mieszkania indywidualne (450 mieszkań). Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań indywidualnych wynosiła 66 939 m², co stanowiło 71,95% powierzchni użytkowej wszystkich mieszkań. W latach 2008-2012 ponad 25% mieszkań oddanych do użytku, stanowiły przeznaczone na sprzedaż lub wynajem. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem wyniosła 16 527 m² (17,76%) powierzchni wszystkich mieszkań).

Liczba oraz powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych i społecznych czynszowych oddanych do użytkowania była na podobnym poziomie. W latach 2008-2012 oddano łącznie 101 mieszkań komunalnych oraz 84 mieszkania społeczno czynszowe.

Liczba mieszkań ogółem w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w Rudzie Śląskiej (1,7) była zbliżona do wartości wskaźnika dla miast w Polsce (1,8).

Największy udział w strukturze wiekowej budynków ogółem, w spółdzielniach mieszkaniowych, mają budynki mieszkalne i niemieszkalne zbudowane w latach 1946-1989 - 56%, tj. 1 091 budynków. Duży udział w strukturze ogółem mają również budynki zbudowane w latach 1901 -1918 - 18% w strukturze ogółem, tj. 359 budynków, oraz budynki zbudowane do 1900 r. - 14% udziału w strukturze ogółem, czyli 272 budynki.

Najmniejszy udział w ogólnej strukturze wiekowej mają budynki mieszkalne i niemieszkalne w najmłodszej grupie wiekowej - 5%, tj. 100 budynków.

W 2012 roku w stosunku do roku 2010 spadło zapotrzebowanie (liczba wniosków) na przydział lokali komunalnych, w tym socjalnych. Liczba wyroków eksmisyjnych z przyznanym prawem do lokalu socjalnego również uległa obniżeniu w tym okresie. Należy jednak nadmienić, iż liczba wyroków w roku 2011 i 2012 była na tym samym poziomie - 242 wyroki.

W stosunku do roku 2007 spadła o ponad połowę liczba przydziałów do mieszkań komunalnych. Spadek liczby przydziałów do mieszkań komunalnych nie jest jednak stały. Najniższą liczbę przydziałów (209) odnotowano w roku 2008, po czym nastąpił wzrost w roku 2010 (334 przydziały).

Również w stosunku do roku 2007 w roku 2012 spadła liczba wykwaterowań z mieszkań komunalnych. Podobnie jak w przypadku liczby przydziałów, nie należy rozpatrywać spadku jako tendencji stałej. Najwyższą liczbę wykwaterowań z zasobów komunalnych odnotowano w 2010 r. - 25 przypadków, najniższą w 2011 r. - 5 przypadków, roku 2012 - 7 przypadków.

W ramach wypełnienia ustawowego obowiązku zapewnienia lokali socjalnych Miasto wynajmuje lokale mieszkalne od 3 podmiotów, celem podnajmu jako lokale socjalne.

3.3. Praca

W Rudzie Śląskiej na koniec maja 2013 r. stopa bezrobocia była na poziomie 9,9%. W odniesieniu do jednostek porównywanych była to jedna z najniższych wartości. Niższa stopa bezrobocia została odnotowana w Gliwicach - 8% oraz Jeleniej Górze - 9,7%. Stopa bezrobocia na poziomie krajowym wyniosła 13,5%, natomiast dla województwa śląskiego 11,5%.

W latach 2008-2012 Ruda Śląska odznaczała się jedną z najniższych stóp bezrobocia w porównaniu do jednostek porównywanych. W stosunku do roku 2008 stopa bezrobocia w Rudzie Śląskiej wzrosła z poziomu 5% do 9%. W Polsce stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła z poziomu 9,5% do 13,4%, natomiast w województwie śląskim z poziomu 6,9 do 11,1%.

Dla wszystkich jednostek została policzona dynamika bezrobocia rejestrowanego w latach 2008-2012 rozumiana jako zmiana liczby bezrobotnych zarejestrowanych w czasie. Jako rok bazowy przyjęto 2008, natomiast jako rok docelowy 2012⁵.

Dynamika bezrobocia w Rudzie Śląskiej w latach 2008-2012 wyniosła 180. Wyższą dynamikę - 191, odnotowano w Świętochłowicach, w których nastąpił blisko dwukrotny przyrost stopy bezrobocia, z poziomu 9,3 do 17,8%. Należy jednak zaznaczyć, że przy niskiej stopie bezrobocia wzrost o każdy procent powoduje duży wzrost wartości wskaźnika. Średni wzrost stopy bezrobocia dla jednostek porównywanych wyniósł 4,3%.

Najliczniejszą grupę bezrobotnych w Rudzie Śląskiej stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Liczba osób bezrobotnych w tej grupie wzrosła na przestrzeni lat 2010-2012 z 1 218 do 1 387 osób. W 2012 r. osoby te stanowiły 33% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych w Rudzie Śląskiej.

Na podobnym poziomie w strukturze bezrobotnych w Rudzie Śląskiej, co bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, kształtował się udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Liczba bezrobotnych wzrosła o 201 osób (z 1 133 do 1 244 osób). W 2012 osoby te stanowiły 29% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych w Rudzie Śląskiej.

W stosunku do roku 2010, w roku 2012 spadła o 24 osoby liczba bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. W odniesieniu do wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w Rudzie Śląskiej wartość ta spadła o 2% (rok 2010 - 22% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych w Rudzie Śląskiej, rok 2012 - 20% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych w Rudzie Śląskiej).

Chociaż wzrosła liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym, udział procentowy w stosunku do wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w Rudzie Śląskiej pozostał na stałym poziomie i wynosił odpowiednio 10 i 8%.

5

Wzór dynamiki:

$$\text{Dynamika} = \frac{\text{Rok docelowy}}{\text{Rok bazowy}} \times 100$$

POMOC TECHNICZNA

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

18

Najliczniejszą grupę bezrobotnych w Rudzie Śląskiej stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. Osoby te stanowiły w roku 2012 31,4% wszystkich bezrobotnych.

Drugą pod względem liczebności była grupa bezrobotnych w wieku 18-24. Osoby te stanowiły w 2012 r. 21,4% wszystkich bezrobotnych w Rudzie Śląskiej. Należy jednak nadmienić, iż na przestrzeni lat 2010-2012 liczebność tej grupy zmniejszyła się o 122 osoby.

Najmniejszą pod względem liczebności była grupa wiekowa 60-64. Osoby z tej grupy stanowiły zaledwie 1,7% wszystkich bezrobotnych.

Od czerwca 2010 do czerwca 2013 wzrosła o 848 liczba osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Udział procentowy kobiet w tej grupie w czerwcu 2013 wynosił 57%. Nastąpił również wzrost liczby bezrobotnych osób niepełnosprawnych. Udział procentowy kobiet w tej grupie pozostających bez pracy, w czerwcu 2013, wynosił 58,1%.

W stosunku do roku 2010, spadła liczba ofert pracy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy. W 2010 liczba ofert w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 3 286, a w 2012 r. - 2 400. Wśród ofert pracy w Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej przeważały oferty z poza obszaru miasta Ruda Śląska.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej prowadzi różne formy wsparcia w postaci szkoleń zawodowych, prac interwencyjnych, środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy bezrobotnego, staży, przygotowań zawodowych oraz prac społecznie użytecznych.

Za pomocą ww. form wsparcia w 2012 r. zostały zaktywizowane 3 064 osoby. W stosunku do roku 2010 odnotowano wzrost o 138 osób.

3.4. Zabezpieczenie materialne

Przeciętne wynagrodzenie brutto w Rudzie Śląskiej w 2012 r. wynosiło 3 309,17 zł i w stosunku do roku 2008 wzrosło o 531,84 zł. W stosunku do średniej krajowej przeciętne wynagrodzenie brutto w Rudzie Śląskiej było niższe o 11,6 pkt, a w porównaniu do średniej wojewódzkiej o 14,6 pkt.

Przeciętne wynagrodzenie brutto nie do końca pokazuje stopień zamożności mieszkańców danej jednostki terytorialnej. Wartość ta jest zawyżana przez nieliczne osoby, które mają wysokie zarobki. Pewien obraz zamożności pokazują dane dotyczące deklaracji PIT i CIT.

W roku 2012 wzrosła liczba podatników (osób fizycznych) rozliczających się za pomocą PIT 37 przekraczających I próg podatkowy (dochód powyżej 85 528 zł).

Wzrosła również liczba podmiotów rozliczających się za pomocą CIT-8 (podatek od dochodów spółek).

W celu zapewnienia zabezpieczenia materialnego, osobom najbardziej potrzebującym pomocy materialnej udziela Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej. W roku 2012 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej pracowały 254 osoby, w tym było 90 pracowników świadczących pracę socjalną.

3.5. Opieka nad dziećmi (w tym żłobki), osobami starszymi i niepełnosprawnymi

W 2012 r. w Rudzie Śląskiej funkcjonowały dwa żłobki publiczne. W ramach żłobków były 103 miejsca dostępne dla dzieci w wieku od 0 do 2 lat. Liczba dzieci nie przyjętych do żłobków

w 2012 r. wynosiła 264. Najwyższą liczbę nieprzyjętych dzieci odnotowano w 2011 r. - 371.

W Mieście działa Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie. Ośrodek realizuje zadania z zakresu socjalizacji i interwencji. Na koniec kwietnia 2013 r. w ramach ośrodka funkcjonowało 7 mieszkań socjalizacyjnych, zlokalizowanych w 3 dzielnicach (Bielszowice, Ruda, Wirek). Ośrodek realizuje również opiekę zastępczą.

Ważną rolę w zakresie opieki nad dziećmi w Rudzie Śląskiej pełnią organizacje pozarządowe (Zgromadzenie Sióstr Świętej Elżbiety, Caritas Archidiecezji Katowickiej, Stowarzyszenia Św. Filipa Nereusza).

W celu zapewnienia opieki zastępczej w Rudzie Śląskiej działają 3 rodzinne domy dziecka, a także rodziny zastępcze (206 rodzin wg stanu na dzień 29.04.2013 r.).

Pomoc w zakresie opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi realizuje Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych, który jest placówką opiekuńczo - wychowawczą wsparcia dziennego o charakterze specjalistycznym.

Z dniem 30.11.2007 r. Uchwałą Rady Miasta Ruda Śląska został powołany Ośrodek Interwencji Kryzysowej, którego zadaniem jest świadczenie pomocy na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.

W ramach pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym, w Rudzie Śląskiej prowadzonych jest 5 domów pomocy społecznej, dysponujących łącznie 426 miejscami oraz jeden Dzienny Dom Pomocy Społecznej z 60 miejscami.

3.6. Edukacja

3.6.1. Przedszkola (publiczne i prywatne)

W Rudzie Śląskiej w 2012 r. funkcjonowały 32 przedszkola miejskie (w tym oddziały przy szkołach podstawowych oraz 7 przedszkoli prywatnych. W ramach przedszkoli miejskich (stan na 30.09.2012 r.) zorganizowanych było 580 oddziałów.

W ramach 39 przedszkoli oferowanych było łącznie 4 439 miejsc (4 115 w przedszkolach miejskich, 324 w przedszkolach prywatnych).

W stosunku do roku szkolnego 2012/2013 na rok 2013/2014 spadła liczba odmów w zakresie przyjęć dzieci do oddziałów przedszkolnych (z 1 087 na 936).

Zgodnie z Ustawą o systemie oświaty opłata za przedszkole od 1 września 2013 r. wynosi 1 zł. Całodzienny koszt wyżywienia w przedszkolach miejskich w 2012 r. wynosił 5 zł (trzy posiłki).

3.6.2. Szkoły podstawowe publiczne

W 2012 r. w Mieście funkcjonowało 25 szkół podstawowych (w tym 3 szkoły specjalne), do których uczęszczało 7 517 uczniów. Na 368 oddziałów przypadały łącznie 364 pomieszczenia do nauczania. Najwięcej uczniów uczęszczało do Szkoły Podstawowej nr 1 - 639, najmniej do Szkoły Podstawowej nr 4 - 172. W szkołach dostępne były łącznie 404 komputery z dostępem do Internetu.

W roku szkolnym 2011/2012 oraz w roku szkolnym 2012/2013 cztery szkoły w Rudzie Śląskiej prowadziły oddziały integracyjne. Łączna liczba oddziałów w roku szkolnym 2011/2012 oraz w roku szkolnym 2012/2013 wynosiła 21 na rok.

W sześciu szkołach podstawowych realizowane były lub są realizowane programy autorskie.

Równocześnie szkoły podstawowe w Rudzie Śląskiej oferują szereg zajęć pozalekcyjnych oraz realizują programy współpracy regionalnej i międzynarodowej.

3.6.3. Gimnazja publiczne

W 2012 r. w Mieście funkcjonowało 19 gimnazjów dla dzieci i młodzieży (w tym 3 gimnazja specjalne), do których uczęszczało 1 301 uczniów. Na 66 oddziałów przypadało łącznie 129 pomieszczenia do nauczania. Najwięcej uczniów uczęszczało do Gimnazjum nr 10 - 442, najmniej do Gimnazjum nr 13 - 174. W gimnazjach dostępnych było łącznie 116 komputerów z dostępem do Internetu.

W Rudzie Śląskiej w ostatnich trzech okresach szkolnych funkcjonowały dwa gimnazja z oddziałami integracyjnymi. Liczba oddziałów integracyjnych, od roku szkolnego 2010/2011 do roku 2012/2013, wzrosła z 7 do 8. Ogólna liczba uczniów w oddziałach integracyjnych w ostatnim roku szkolnym wynosiła 150.

We wszystkich szkołach gimnazjalnych prowadzone są zajęcia poza lekcyjne w postaci zajęć dodatkowych, kół zainteresowań czy zajęć sportowych.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży realizują również autorskie programy z zakresu rozwoju zarówno sfery intelektualnej jak i fizycznej uczniów.

3.6.4. Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym młodzieży i dorosłych

W Rudzie Śląskiej w 2012 r. funkcjonowały 4 zespoły szkół ogólnokształcących dla młodzieży, do których uczęszczało łącznie 1 242 uczniów, z czego 47 spoza Miasta.

Szkoły ogólnokształcące wyposażone są w infrastrukturę sportową. Przy każdej znajduje się minimum jedna sala gimnastyczna oraz jedno boisko. Wszystkie szkoły umożliwiają uczniom korzystanie z komputerów z dostępem do Internetu. Łączna liczba komputerów w 2012 r. wynosiła 98, z czego najwięcej było dostępnych w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 - 36 komputerów, najmniej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3 - 15 komputerów.

W 2012 r. funkcjonowało również w Mieście 7 zespołów szkół ponadgimnazjalnych, w których z nauki korzystało łącznie 2 641 uczniów, w tym 233 spoza Miasta.

Wszystkie szkoły dawały swoim uczniom możliwość korzystania z komputerów z dostępem do Internetu. Łącznie dysponowały 383 komputerami.

W ramach zespołów szkół ponadgimnazjalnych funkcjonowało łącznie 6 techników, 6 zasadniczych szkół zawodowych, w tym jedna specjalna, 2 licea profilowane, jedna szkoła policealna przeznaczona dla osób dorosłych (zakres kształcenia: ratownik medyczny, technik masażysta, technik usług kosmetycznych) oraz jedna szkoła specjalna przysposabiająca do pracy. Szkoły te w 2012 r. wykształciły absolwentów o następujących 44 profilach zawodowych - łącznie 769, oraz Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy - 9 absolwentów.

3.6.5. Kształcenie dorosłych (ustawiczne) w Rudzie Śląskiej i otoczeniu

W roku szkolnym do szkół kształcenia ustawicznego uczęszczało łącznie 225 uczniów, w tym 8 uczniów spoza Rudy Śląskiej.

W 2012 r. szkoły kształcenia ustawicznego (Centrum Kształcenia Ustawicznego) ukończyło

59 dorosłych. W ramach szkół absolwenci mieli możliwość kształcenia się w zakresie ogólnym (dwa licea ogólnokształcące) oraz w 11 zawodach (technikum uzupełniające dla dorosłych oraz zasadnicza szkoła zawodowa dla dorosłych).

Liczba absolwentów w szkołach uzupełniających była niższa w roku 2012 w stosunku do lat poprzednich (2011 i 2010 r.).

W celu poprawy kwalifikacji i wykształcenia osób dorosłych Centrum Kształcenia Ustawicznego oraz Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Zawodowego organizują kursy zawodowe oraz szkolenia.

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Zawodowego w 2012 r. zorganizowało, na zlecenie m.in. instytucji rynku pracy i ośrodków pomocy społecznej, pracodawców, w Rudzie Śląskiej 15 kursów, z których skorzystało łącznie 140 osób.

W ramach CKU w I semestrze roku szkolnego 2012/2013 zorganizowano 51 warsztatów oraz 3 konsultacje indywidualne, z których skorzystało łącznie 950 uczestników.

Centrum Kształcenia Ustawicznego organizuje również szkolenia w formie seminariów. Seminaria skierowane są zarówno do osób fizycznych jak i pracodawców. Trzy oferowane szkolenia finansowane są z budżetu Miasta Ruda Śląska, z kolei trzy przez podmioty kierujące lub bezpośrednio przez uczestników szkoleń. Odpłatność za te szkolenia wynosi od 40 do 100 zł za osobę.

3.6.6. Kształcenie na poziomie wyższym

W Rudzie Śląskiej ma siedzibę jedna szkoła wyższa - Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w Rudzie Śląskiej (dawna Wyższa Szkoła Handlowa im. Królowej Jadwigi). W Mieście zlokalizowany jest również Ośrodek Zamiejscowy Akademii Górniczo-Hutniczej w Kochłowicach.

Studenci Wyższej Szkoły Nauk Stosowanych w Rudzie Śląskiej mają możliwość kształcenia się na dwóch wydziałach, które oferują trzy kierunki studiów I stopnia.

W ramach wyżej wymienionych kierunków, w latach 2010-2012 na uczelni studiowały łącznie 1 164 osoby, w tym 207 z Rudy Śląskiej. Uczelnie w ww. okresie ukończyło 851 absolwentów, w tym 168 z Rudy Śląskiej.

Analizie poddano również wybrane uczelnie znajdujące się w małej odległości od Miasta. Najwięcej studentów z Rudy Śląskiej przyjęła Politechnika Śląska w Gliwicach oraz Uniwersytet Śląski w Katowicach. Najmniej osób studiowało na Akademii Muzycznej w Katowicach oraz Akademii Sztuk Pięknych. Małą liczbą studentów z Rudy Śląskiej odznacza się również Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH. Jednak jest to jeden z wielu wydziałów tej uczelni i nie pokazuje w pełni liczby studentów wybierających tę uczelnię jako docelową.

3.7. Kultura, rekreacja i sport

Najstarszą instytucją kultury w Rudzie Śląskiej jest Miejska Biblioteka Publiczna w Rudzie Śląskiej, która powstała w 1959 roku po połączeniu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rudzie z Miejską Biblioteką Publiczną w Nowym Bytomiu. Sieć Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rudzie Śląskiej liczy wraz z Biblioteką Centralną znajdującą się w Wirku, 13 placówek rozmieszczonych w poszczególnych dzielnicach miasta.

Ważną placówką kulturalną jest Miejskie Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie

Śląskiej, który kontynuuje działalność, powołanego uchwałą Rady Miejskiej nr 175/XXIV/95 Miejskiego Ośrodka Kultury w Rudzie Śląskiej.

Od początku działalności instytucja stała się miejscem organizacji znaczących imprez kulturalnych, a także spotkań o charakterze społeczno-politycznym (konferencje, debaty itp.). Do najważniejszych imprez cyklicznych zaliczyć należy cykl pn. Rudzka Jesień Kulturalna, Gala Hanysy, Koncerty noworoczne, Miss Rudy Śląskiej, Festiwal Twórczości Chrześcijańskiej, Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej.

Dom Kultury w Rudzie Śląskiej jest kolejną instytucją kultury funkcjonującą w Mieście. Dom Kultury został powołany przez Radę Miasta Ruda Śląska uchwałą wchodzącą w życie 1 stycznia 2005 r. Natomiast wcześniej, tj. w latach 1999 - 2004 stanowił filię Miejskiego Ośrodka Kultury im. H. Bisty w Rudzie Śląskiej.

W Rudzie Śląskiej oprócz Domu Kultury działa również Młodzieżowy Dom Kultury. W dwukondygnacyjnym zabytkowym budynku, o powierzchni 1 176 m², mieści się 10 pomieszczeń do prowadzenia zajęć dydaktyczno - opiekuńczo - wychowawczych, w tym 5 pracowni (plastyczna, multimedialna do nauczania języków obcych, komputerowa, muzyczna i sportowa) oraz wielofunkcyjna sala widowiskowa, o pojemności do 300 osób. MDK dysponuje również przyległym boiskiem o powierzchni 893,72 m².

MDK organizuje swoim wychowankom również różne formy wypoczynku podczas ferii zimowych i letnich, w ramach tzw. „Akcji Zima” i „Akcji Lato”.

Obiektem, o którym należy wspomnieć w zakresie kultury jest prywatne Kino „Patria”. Przy kinie działa Akademia Filmowa, której celem jest poszerzanie wiedzy uczniów rudzkich szkół z zakresu filmoznawstwa. W ramach poszerzania wiedzy oferowany jest szereg seansów, które poprzedzane są wykładami prowadzonymi przez pracowników naukowych Wydziału Filmoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego. W 2006 roku dzięki swojej działalności weszło w skład Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych.

Ważnym ośrodkiem kultury w Rudzie Śląskiej jest również Muzeum im. Maksymiliana Chroboka, zlokalizowane w części budynku zbudowanego na początku XX wieku, jako siedziba szkoły dokształcającej i gospodarstwa domowego, a potem wykorzystywanego jako ratusz gminy Ruda.

W Rudzie Śląskiej działalność muzealniczą prowadzi również Fundacja Minionej Epoki, prowadząca Muzeum PRL-u. Muzeum zlokalizowane jest w folwarku, wybudowanym przez rodzinę von Ballestrem. Celem działalności Muzeum jest ukazanie życia mieszkańców w okresie od 1945 roku (koniec II wojny światowej) do roku 1989 (początek znaczących przemian politycznych, społecznych i gospodarczych w kraju).

W roku 2008 został powołany Międzynarodowy Instytut Dialogu i Tolerancji imienia Jana Karłowicza, który 1 sierpnia 2011 r. znalazł swoją siedzibę w filii nr 18 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rudzie Śląskiej.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej dysponuje 16 obiektami na terenie całego miasta. Większość obiektów zarządzanych przez MOSiR to obiekty całoroczne. Średnia miesięczna frekwencja w poszczególnych obiektach prowadzonych przez MOSiR w ciągu roku waha się od 1 811 do 9 260 użytkowników.

Z infrastruktury MOSiR, korzysta łącznie 16 klubów sportowych i lig amatorskich.

W ramach działań MOSiR oraz Urzędu Miasta w mieście organizowanych jest corocznie szereg imprez sportowych (ok. 30).

Ważnym obiektem rekreacyjno sportowym jest park wodny Aquadrom.

Jest to najnowocześniejszy park wodny na Śląsku. Jego otwarcie miało miejsce 8 grudnia 2012 roku. Lokalizacja obiektu; 5 minut od autostrady A4 i 10 minut od DTŚ, umożliwia szybkie dotarcie do Aquadromu z większości miast aglomeracji śląskiej. Właścicielem spółki Aquadrom jest Miasto Ruda Śląska.

Jednocześnie mieszkańcy Rudy Śląskiej mają możliwość korzystania z terenów rekreacyjnych o zasięgu regionalnym.

3.8. Bezpieczeństwo

3.8.1. Przestępczość

Na terenie Miasta w 2012 r. odnotowano łącznie 5 131 przestępstw.

W stosunku do roku 2010, w roku 2012 znacznie spadła liczba przestępstw określonych w kodeksie karnym, nastąpił jednak wzrost przestępstw popełnionych przeciwko prawom autorskim oraz przeciwko Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

W porównaniu do lat poprzednich wzrosła ogólna wykrywalność przestępstw oraz zmniejszyła się liczba przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie.

Stan bezpieczeństwa na drogach w 2011 i 2012 przedstawiał się następująco: w 2011 r. odnotowano 163, a w 2012 r. - 132 wypadki drogowe. Kolizji drogowych w 2011 r. było 1 131, a w 2012 r. 1 032. W wyniku tych zdarzeń w 2011 r. rannych zostały 184 osoby, a w 2012 r. 140 osób oraz odpowiednio 4 i 8 osiem osób poniosło śmierć. Ogólny stan bezpieczeństwa na drogach uległ poprawie. Liczba kolizji i wypadków drogowych, a także rannych w stosunku do roku 2011 uległa obniżeniu. W stosunku do roku poprzedniego w 2012, nieznacznie wzrosła liczba pieszych poszkodowanych w wypadkach. Jednakże spadła liczba wypadków, których sprawcami byli piesi.

3.8.2. Zagrożenia powodziowe

Przez teren miasta Ruda Śląska przepływa 7 cieków wodnych: Rzeką - Kłodnica, Bytomka, Potok - Bielszowicki, Jamna, Czarniawka, Żabica, Julka. Jednocześnie prowadzona eksploatacja górnicza powoduje zakłócenia spływu wód korytami cieków oraz tworzenie się tzw. niecek bezodpływowych.

Na przetomie lat 2010-2012, jedynie w 2010 r. odnotowano intensywne opady deszczu na terenie Miasta Ruda Śląska, w wyniku, których doszło do podtopień nieruchomości położonych w rejonach:

- ul. Radoszowskiej, Bałtyckiej, jezdnia i pobocze ul. Piłsudskiego dzielnicy Kochłowice,
- nieruchomości gruntowe położone przy ul. Ligockiej, Orzeszkowej, Granicznej, Halembskiej w dzielnicy Halemba,
- rejon ujścia Potoku Jamna do Rzeki Kłodnicy,
- nieruchomości zlokalizowane przy ul. Basenowej, Kokota, Gęsiej, Zielonej, Węzłowej w dzielnicy Bielszowice.

3.8.3. Zagrożenie pożarowe

W 2012 r. liczba interwencji straży pożarnej w zakresie pożarów wynosiła 751.

W odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano znaczący spadek liczby pożarów, jednak na przestrzeni pięciu lat jest to druga wartość pod względem liczby interwencji w tym zakresie. Najczęściej, w okresie 2008-2012, strażacy interweniowali w zakresie pożarów obiektów mieszkalnych (od 52 do 83 interwencji).

Według danych Straży Pożarnej w Rudzie Śląskiej największa liczba pożarów występuje w miesiącach marzec-kwiecień, najmniejsza natomiast w okresie grudzień-styczeń.

3.8.4. Zagrożenia chemiczne i ekologiczne

Według danych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej na rok 2012, w Rudzie Śląskiej zlokalizowane są dwa zakłady składujące lub stosujące toksyczne środki przemysłowe (TSP), które mogą stanowić zagrożenie, są to:

- „EUROCASH” JMB Polska - amoniak około 6,2 t,
- Ocykownia „Pokój” - kwas solny 31 % około 50 m³.

Ww. zakłady posiadają opracowane sposoby postępowania w wypadku zagrożeń, w których określone są zasady alarmowania oraz ewakuacji ludzi z zagrożonych rejonów.

Jednocześnie potencjalne zagrożenia chemiczne lub ekologiczne stanowią substancje niebezpieczne, które są przewożone przez teren miasta Ruda Śląska. W celu zabezpieczenia przed ww. zagrożeniami, Państwowa Straż Pożarna w Rudzie Śląskiej prowadzi bieżący monitoring stanu parkingów dla samochodów przewożących materiały niebezpieczne, znajdujących się na Miejscach Obsługi Podróżnych Wirek i Halemba przy autostradzie A4.

3.8.5. Zagrożenia szkodami górnictwami

Eksploracja górnictwa prowadzona jest w 7 centralnych i południowych dzielnicach miasta, tj.: Bielszowice, Czarny Las, Nowy Bytom, Wirek, Bykowina, Kochłowice i Halemba.

Aktualnie wszystkie eksploatacje pod terenami miasta Ruda Śląska prowadzone są systemem z zawalem stropu. Wpływy eksploatacji górnictwa, zgodnie z obowiązującymi koncesjami na wydobywanie węgla na terenach zurbanizowanych, nie mogą przekroczyć III kategorii terenu górnictwa⁶. Tereny zurbanizowane i ważniejsze obiekty objęte są filarami ochronnymi. Na terenach górniczych nowo wznoszone obiekty winny być zabezpieczone na wpływy górnicze. O zwrot kosztów tych zabezpieczeń inwestor może się ubiegać u przedsiębiorcy górnictwa.

⁶

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze

4. POTENCJAŁ PRZYRODNICZY I JEGO ZAGROŻENIA

4.1. Struktura środowiska przyrodniczego

Obszar Miasta Ruda Śląska charakteryzuje się płaską rzeźbą terenu, w znaczny sposób przekształconą przez człowieka. Na obszarze miasta wyróżnia się 6 jednostek geomorfologicznych.

Większość gleb stanowią gleby IV klasy bonitacyjnej - 50%. Nie występują natomiast gleby I i II klasy. Gleby w Mieście charakteryzują się dużym stopniem kwasowości oraz wykazują duży stopień mechanicznego uszkodzenia, powstałego w skutek działalności człowieka.

Na terenie Miasta występują złoża kopalin podstawowych, tj. węgla kamiennego oraz metanu, a także złoża kopalin pospolitych, tj. glin, iłów oraz piasków posadzkowych.

Łączna powierzchnia terenów zieleni w Rudzie Śląskiej, w roku 2011, wynosiła 491,8 ha. Największy udział w powierzchni terenów zieleni w Rudzie Śląskiej miały parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej.

Największą liczbę parków i zieleńców w Rudzie Śląskiej posiada dzielnica Ruda (łącznie 17). W 4 dzielnicach (Bykowina, Halemba, Kochłowice oraz Wirek) nie ma zlokalizowanych parków.

Dzielnica Ruda posiada również największą liczbę terenów zielonych (łącznie 38,29 ha). Najmniejsza liczba terenów zielonych znajduje się w dzielnicy Nowy Bytom (15,47 ha).

Na terenie Miasta Ruda Śląska znajduje się 11 pomników przyrody.

W granicach Rudy Śląskiej znajdują się złoża węgla kamiennego oraz metanu, stanowiące własność górnictwa. Na wydobycie kopalin przedsiębiorcy górnicy posiadają stosowne koncesje.

W mieście znajdują się również złoża kopalin, które objęte są prawem własności nieruchomości gruntowej - gliny i ły oraz piaski posadzkowe. Na chwilę obecną nie prowadzi się eksploatacji ww. złóż.

4.2. Stan środowiska

Głównym źródłem antropopresji jest przemysł górniczy zlokalizowany w obszarze KWK „Pokój”, KWK „Bielszowice”, KWK „Wujek” Ruch „Śląsk”, KWK „Halemba” oraz przemysł hutniczy - grupa kapitałowa Huta „Pokój” S. A.

W wyniku czynnej działalności kopalni na terenie miasta mają miejsce liczne szkody górnicze. Według danych Kompanii Węglowej S. A. w latach 2003-2012 na naprawę szkód górniczych zostało przeznaczonych 446 mln zł, z czego ponad 67 mln zł w roku 2012. W okresie 2003-2012 dokonano naprawy w ponad 7 tysiącach obiektów.

W chwili obecnej na mocy trójstronnego porozumienia (Miasto Ruda Śląska - Okręgowy Urząd Górniczy - Kompania Węglowa S. A.) funkcjonuje Zespół porozumiewawczy ds. eksploatacji pod terenami miasta Ruda Śląska. Głównym celem działania Zespołu jest łagodzenie konfliktów powstałych w wyniku szkód górniczych.

Jakość powietrza⁷

7

Opracowanie na podstawie Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ruda Śląska

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

W odniesieniu do roku 2008, w roku 2012 znacznie (blisko dwukrotnie) została ograniczona emisja dwutlenku węgla na obszarze miasta, gazu stanowiącego znaczny odsetek zanieczyszczeń. Nieznacznie wzrosła ilość produkowanego metanu. W pozostałych przypadkach ilość produkowanych zanieczyszczeń uległa obniżeniu, głównie dwutlenku siarki - blisko 4 krotnie oraz tlenu azotu blisko 2,5 krotnie.

Jakość wód powierzchniowych⁸

Na terenie Miasta nie występują duże ciekі wodne. Występujące natomiast uległy znacznym przekształceniom.

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są tereny: obsługi komunikacyjnej, produkcyjne, produkcyjno - usługowe, gospodarowania odpadami przemysłowymi, gospodarki rolnej, ogrodniczej i hodowlanej, oczyszczalni ścieków oraz garaży i parkingów, kolizje, wycieki, wyplukiwanie zanieczyszczeń, składowanie niebezpiecznych odpadów, zrzut ścieków komunalnych i przemysłowych, zrzut wód dołowych (nadmierne zasolenie).

W wodach powierzchniowych w Rudzie Śląskiej następują przekroczenia większości parametrów zanieczyszczeń określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych. Głównym powodem jest zrzut ścieków przemysłowych (wody dołowe).

Jakość wód podziemnych⁹

Wody podziemne w Rudzie Śląskiej mają status zdegradowanych. Przyczyną degradacji są głównie wieloletnie (systematyczne) odwodnienia górotworu przez kopalnie węgla kamiennego, obejmujące cały obszar eksploatacji. Na stan wód podziemnych ma również wpływ zmniejszenie infiltracji na terenach miejskich i przemysłowych (zwarta zabudowa) oraz składowanie odpadów pokopalnianych związanych z przeróbką węgla kamiennego.

Hałas

W celu ochrony mieszkańców miasta przed hałasem powstał Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Ruda Śląska na lata 2013 - 2018. W tym Programie wskazano, iż źródłem emisji hałasu przekraczającego dopuszczalne normy jest hałas samochodowy.

W 2012 roku została sporządzona Mapa akustyczna na potrzeby określenia stanu akustycznego środowiska. Mapa objęła swoim zasięgiem cały obszar miasta. Stanowi ona narzędzie wspomagające działania w zakresie zarządzania środowiskiem i planowania przestrzennego. Mapa jest zbiorem informacji opisowych i graficznych, w skład których wchodzi zestaw map obrazujących długookresowe średnie poziomy dźwięku dla pory dzień - wieczorowo - nocnej (wskaźnik LDWN) oraz nocnej (wskaźnik LN). Każdy z tych wskaźników został obliczony dla czterech rodzajów źródeł

⁸ Opracowanie na podstawie Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ruda Śląska

⁹ Opracowanie na podstawie Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ruda Śląska

hałasu (drogowego, kolejowego, tramwajowego, przemysłowego). W dokumencie znajdują się również dane statystyczne zawierające m.in. liczbę mieszkańców oraz osoby przebywające na terenach szkół, szpitali i większych zakładów pracy, wykorzystane do sprawozdawczości z poziomów hałasu występującego na terenie miasta.

5. POTENCJAŁ KULTUROWY

Pierwsze wzmianki o mieście Ruda na prawie niemieckim można odnaleźć w tzw. Rejestrze Ujazdu, sporządzonym w latach 1295-1305.

W 1951 roku w wyniku zlikwidowania powiatu katowickiego zostały wydzielone dwa miasta: Nowy Bytom i Ruda. W 1959 roku oba miasta połączono i tak powstała dzisiejsza Ruda Śląska.

W chwili obecnej Rudę Śląską tworzy jedenaście dzielnic: Ruda, Godula, Orzegów, Bykowina, Halemba, Kochłowice, Chebzie, Nowy Bytom, Wirek, Bielszowice i Czarny Las. W obecnym kształcie administracyjnym Ruda Śląska jest organizmem stosunkowo młodym, nieposiadającym centrum w tradycyjnym rozumieniu. Centrum miasta wyznacza plac Jana Pawła II.

W wyniku ukształtowanego przez stulecia charakteru miasta, powstały osobliwe wartości krajobrazowe: wieże kościołów, wieże szybów, Wielki Piec Hutniczy oraz ciągi widokowe.

Potencjał kulturowy Rudy Śląskiej można podzielić na niematerialny oraz materialny. Potencjał niematerialny stanowią: historyczne nazwy dzielnic, funkcjonujące lokalnie nazwy osiedli robotniczych, miejsca związane z historią i rozwojem miasta, obyczaje oraz wszelkie obrzędy wynikające z miejscowej tradycji. Na potencjał materialny składają się zabytki ruchome i nieruchome, uznane prawem lub jedynie zewidencjonowane. Ochroną zabytków w Mieście zajmuje się Miejski Konserwator Zabytków w Rudzie Śląskiej. MKZ prowadzi gminną ewidencję zabytków, do której w chwili obecnej wpisane są 2 144 obiekty.

W Rudzie Śląskiej działa jedno muzeum im. Maksymiliana Chroboka. Działalność muzealniczą prowadzi również Fundacja Minionej Epoki, prowadząca Muzeum PRL-u. Do rejestru zabytków nie wpisuje się zabytków wpisanych do inwentarza muzeum lub wchodzącego w skład narodowego zasobu bibliotecznego

6. POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY

6.1. Władze i administracja i ich zasoby

Urzędem Miasta w Rudzie Śląskiej, przy pomocy Zastępców, Skarbnika, Sekretarza Miasta oraz Naczelników Wydziałów kieruje Prezydent Miasta. Strukturę organizacyjną Urzędu Miasta tworzą wydziały, jednostki równorzędne o innej nazwie oraz samodzielne stanowiska pracy, zwane komórkami organizacyjnym.

W 2012 r. liczba pracowników Urzędu Miasta spadła w stosunku do roku 2010, z poziomu 725 pracowników do 581. Nastąpił jednak wzrost udziału procentowego pracowników z wykształceniem wyższym.

Urząd Miasta zajmuje trzy budynki o łącznej powierzchni 9 609,79 m². Zdecydowana większość pomieszczeń biurowych Urzędu Miasta dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

6.2. Inne podmioty instytucjonalne działające w gminie

Do realizacji zadań w zakresie sportu i turystyki zostało powołanych 5 miejskich jednostek organizacyjnych (Dom Kultury, Muzeum Miejskie im. Maksymiliana Chroboka, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejskie Centrum Kultury im. Henryka Bisty, Miejska Biblioteka Publiczna). W zakresie oświaty, oprócz szkół działają 4 jednostki (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Młodzieżowy Dom Kultury, Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Zawodowego, Centrum Kształcenia Ustawicznego). Szeroko rozumianą pomocą społeczną zajmuje się 7 jednostek (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych, Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie, Dom Pomocy Społecznej „Senior”, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Placówka Wsparcia Dziennego).

Pozostałe miejskie jednostki organizacyjne to: Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej, Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Izba Wytrzeźwień.

Nad bezpieczeństwem w mieście oprócz Straży Miejskiej będącej wydziałem Urzędu Miasta, czuwają Komenda Miejska Policji, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Powiatową administrację zespoloną w Rudzie Śląskiej tworzą: Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej.

W Rudzie Śląskiej znajduje się także placówka Straży Granicznej.

Miasto posiada udziały w 14 spółkach prawa handlowego w tym posiada 100% udziałów w sześciu spółkach (Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o.; Aquadrom Sp. z o.o.; Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.; Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.; Śląskie Media Sp. z o.o.; Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.).

Na terenie Miasta działają stowarzyszenia rejestrowe, zwykłe oraz sportowe. Ponadto, w Mieście zlokalizowanych jest 10 fundacji, a także 11 oddziałów lub innych jednostek ogólnopolskich organizacji pożytku publicznego.

6.3. Inne działania prorozwojowe

Miasto Ruda Śląska oprócz Strategii Rozwoju Miasta Ruda Śląska na lata 2014-2030. r. W roku 2012 Miasto realizowało 24 programy dotyczące rozwoju lokalnego i poprawy jakości życia w mieście.

Ponadto w latach 2012 - 2013 prowadzone były prace przygotowawcze do opracowania m.in. aktualizacji Lokalnej Strategii Zatrudnienia i Promocji Przedsiębiorczości, Strategii rozwoju kultury w Rudzie Śląskiej, Strategii rozwoju sportu w Rudzie Śląskiej do roku 2020.

6.4. Wspieranie inwestorów i promocja miasta

Miasto prowadzi działania promocyjne, mające na celu pozyskanie inwestorów. W tym celu opracowany został wzór oferty inwestycyjnej Miasta Ruda Śląska, na której zamieszczane są takie informacje, jak: lokalizacja wraz ze współrzędnymi GPS, numery działek, powierzchnia działki, przeznaczenie w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego, cena wywoławcza netto, link do ogłoszenia o przetargu, termin przetargu, dane kontaktowe, kod QR, mapka sytuacyjna

lub zdjęcie lotnicze z zaznaczeniem działek oraz inne istotne dla danej nieruchomości informacje, jeżeli jest to konieczne.

Przedsiębiorcy planujący inwestycję w Rudzie Śląskiej mogą zapoznać się z aktualnymi ofertami nieruchomości niezabudowanych przeznaczonymi do zbycia pod działalność produkcyjną, usługową, handlową i budownictwo mieszkaniowe, budynków do adaptacji, jak również ofertą wolnych lokali użytkowych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Dodatkowo dla przedsiębiorców i osób chcących założyć działalność gospodarczą dedykowana jest strona internetowa, <http://www.firma.rudaslaska.pl/>. Każdy zainteresowany założeniem firmy może dowiedzieć się w prosty sposób, jakie kroki należy podjąć, aby szybko i bezproblemowo rozpocząć działalność gospodarczą. Na stronie umieszczone są informacje o możliwościach finansowania działalności gospodarczej dla mikro, małych i średnich firm, które oferują działające w Mieście instytucje otoczenia biznesu. Opisane jest również wsparcie ze środków Unii Europejskiej oraz system zachęt dla przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Miasta.

Oferty inwestycyjne na bieżąco zamieszczane są na stronie internetowej Urzędu Miasta: <http://www.rudaslaska.pl/gospodarka/oferty-inwestycyjne>¹¹.

W celu promowania terenów inwestycyjnych Miasto w latach 2010 - 2011 prowadziło kampanię promocyjną „15 minut do miliona”. Kampania skierowana była do potencjalnych inwestorów, którzy gotowi byli zakupić tereny inwestycyjne położone wzdłuż Drogowej Trasy Średnicowej. Kampania w 85% była finansowana ze środków unijnych. Dzięki prowadzonym działaniom udało się w tym czasie sprzedać 4 działki o łącznej wartości blisko 5 mln zł netto.

Oferty inwestycyjne ukazują się na portalu samorząd.pap.pl prowadzonym przez Polską Agencję Prasową oraz w 52 portalach internetowych rynku nieruchomości.

W 2012 r. została przeprowadzona kampania skierowana do mieszkańców „Atrakcyjna Ruda” przedstawiająca różne oblicza Miasta.

Głównymi odbiorcami działań promocyjnych są mieszkańcy Rudy Śląskiej.

6.5. Wsparcie samorządu dla inicjatyw rudzkich szkół

W celu wsparcia inicjatyw rudzkich szkół Wydział Oświaty zrealizował, realizuje bądź przygotowuje łącznie 13 porozumień wspierających kształcenie dzieci i młodzieży. Stronami porozumień są zarówno sąsiednie jednostki samorządowe oraz jednostki centralne (Ministerstwo Edukacji Narodowej).

6.6. Współpraca regionalna i międzynarodowa

Zaprzyjaźnione i partnerskie miasta Rudy Śląskiej to:

Levice (Kraj Nitrański) Słowacja,
Papenburg (Dolna Saksonia), Niemcy
Leimen (Badenia-Wirtembergia) Niemcy
Vibo Valentia (Kalabria) Włochy
Mank i region Melker Alpenvorland (Dolna Austria)

¹⁰

Dane Urząd Miasta Ruda Śląska

¹¹

Dane Urząd Miasta Ruda Śląska

7. POTENCJAŁ GOSPODARCZY I STRUKTURA GOSPODARKI

7.1. Struktura podmiotowa i potencjał gospodarki

W 2012 r. w Rudzie Śląskiej było zarejestrowanych 9 786 podmiotów (401 publicznych i 9 385 prywatnych). Branżą dominującą były podmioty z sekcji G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

W Mieście w 2012 r. zarejestrowało się 928 podmiotów (11 publicznych, 917 prywatnych). Najczęściej pojawiającą się sekcją wg PKD 2007 była sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - M 297 podmiotów. Drugą najczęściej pojawiającą się sekcją była sekcja F - Budownictwo.

W stosunku do roku 2008 nastąpił nieznaczny wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców w Rudzie Śląskiej. Dynamika zjawiska wyniosła 103,6. Najwyższa dynamika w tym okresie została odnotowana w Gliwicach - 115,6.

7.2. Informacje o wybranych sekcjach i segmentach gospodarki

Ruda Śląska, pomimo dużych zmian restrukturyzacyjnych w ostatnich latach, jest największą gminą górnictwem w Europie. Cztery kopalnie węgla kamiennego, huta - to elementy budujące obraz gospodarczy miasta.

Oprócz przemysłu ciężkiego ważne dla gospodarki miasta są takie branże jak logistyka, przemysł spożywczy oraz rozwijające się firmy wysokich technologii.

Kilkanaście lat trwa proces aktywnego wspierania przez samorząd lokalny małych i średnich przedsiębiorstw. Oprócz bezpośrednich działań Miasto realizuje zadania związane ze wspieraniem rozwoju gospodarczego poprzez instytucje otoczenia biznesu, w których ma swoje udziały:

- Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.;
- Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" Sp. z o.o. ;
- Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Spółka z o.o.

Miasto stara się tworzyć jak najlepszy klimat inwestycyjny. Jednym z elementów tworzenia tego klimatu jest powołanie Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Ruda Śląska.

Dzięki rozwojowi nowych dziedzin produkcji i usług, powstają alternatywne źródła zatrudnienia dla mieszkańców. Dziedziny te stają się przyczynkiem rozwoju miasta, a tym samym całego regionu śląskiego.

8. POTENCJAŁ MATERIALNO-FINANSOWY MIASTA

8.1. Majątek komunalny

8.1.1. Nieruchomości budynkowe i inne komunalne obiekty

Mieszkaniowym zasobem gminy, tj. lokalami stanowiącymi własność gminy albo innych osób prawnych lub spółek handlowych, utworzonych z udziałem gminy, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego a także lokalami pozostającymi w posiadaniu samoistnym tych podmiotów, zarządza Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o.o. na podstawie umowy wykonawczej.

Na koniec 2012 r. miasto Ruda Śląska było właścicielem 369 budynków (276 mieszkalnych oraz 93 użytkowe) zarządzanych przez MPGM sp. z o.o. W budynkach tych znajdowało się 2 925 lokali mieszkalnych. Ogólna powierzchnia budynków będących własnością Miasta wynosiła 180 873,76 m², z czego powierzchnia budynków mieszkalnych wynosiła 134 993,45 m².

Miasto Ruda Śląska na koniec 2012 r. posiadało również udziały w 6 wspólnotach mieszkaniowych, których zarządcą nie jest MPGM sp. z o.o. Przedmiotowe wspólnoty mieszkaniowe posiadały 8 budynków, w których łącznie znajdowało się 49 lokali mieszkalnych oraz 5 użytkowych.

8.1.2. Grunty komunalne

W stosunku do roku 2012 zmniejszyła się liczba i powierzchnia działek będących własnością Miasta. Na zmniejszenie wpłynął obrót nieruchomościami, tzn. sprzedaż oraz aporty nieruchomości.

Na koniec roku 2012 największą powierzchnię w zasobie nieruchomości gruntowych będących w posiadaniu Miasta stanowiły grunty orne oraz drogi. Łączna powierzchnia gruntów będących w użytkowaniu wieczystym wyniosła 604 455 m².

8.2. Transport

8.2.1. Układ drogowo-uliczny

Ze względu na przebiegającą autostradę A4, DTŚ oraz położenie w Aglomeracji Górnośląskiej, Ruda Śląska jest ważnym węzłem komunikacyjnym. Autostrada A4 w mieście biegnie od 321+561 km do 331+583 km. W mieście zlokalizowany jest jeden węzeł na drogę wojewódzką DW 925. Jednocześnie w mieście zlokalizowanych jest 11 obiektów mostowych (2 nad liniami kolejowymi, 9 nad innymi drogami) oraz dwie kładki dla pieszych.

Przez północną część miasta przebiega Drogowa Trasa Średnicowa, mająca status drogi wojewódzkiej o oznaczeniu DW 902. Drogowa Trasa Średnicowa jest główną arterią komunikacyjną i wewnętrzną obwodnicą Aglomeracji Górnośląskiej. DTŚ przebiega przez Katowice, Chorzów, Świętochłowice, Rudę Śląską i Zabrze. Obecnie budowany jest odcinek Trasy do Gliwic. Planuje się połączenie z DTŚ Sosnowca, Mysłowic i Jaworzna.

Przez Rudę Śląską przebiega Droga Wojewódzka 925 łącząca Bytom z Rybnikiem.

Drogowa Trasa Średnicowa (DTŚ), będąca drogą wojewódzką (DW 902) i autostradą A4 to dwa główne szlaki komunikacyjne przebiegające przez Aglomerację Górnośląską. Świetne

skomunikowanie miast aglomeracji w układzie wschód-zachód przyczyniło się do podjęcia przez Miasto Ruda Śląska prac polegających na budowie trasy w układzie północ-południe (N-S). Zadanie to jest priorytetową inwestycją w Mieście.

Po zrealizowaniu całości inwestycji, trasa N-S będzie ważnym szlakiem komunikacyjnym w tej części regionu, ponieważ jako jedyna bezkolizyjnie połączy DTŚ z autostradą A4. Warto zauważyć, iż na zachód od ulicy Bocheńskiego w Katowicach nie ma obecnie połączenia DTŚ z autostradą A4 o odpowiednich parametrach, spełniających wymagania dla drogi tranzytowej. W Chorzowie i Zabrzu ruch odbywa się po ulicach usytuowanych w zwartej zabudowie mieszkaniowej. Realizacja projektu przyczyni się do usprawnienia przemieszczania się mieszkańców regionu poprzez skomunikowanie południowej części województwa z portem lotniczym w Pyrzowicach. Ponadto, inwestycja przyczyni się do zmniejszenia natężenia ruchu i odciążenia odcinka drogi wojewódzkiej nr 925 pomiędzy DTŚ, a autostradą A4.

Docelowo jednak trasa ta ma przebiegać od granicy z miastem Bytom do granicy z miastem Mikołów. Obecnie cały ruch tranzytowy przez Rudę Śląską przebiega drogą wojewódzką DW 925 relacji Bytom-Rybnik, która jest zbyt obciążona, co prowadzi do utrudnień i zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Należy podkreślić, że droga wojewódzka DW 925 przebiega przez teren zabudowany, co bardzo wydłuża czas przejazdu. Ponadto, aby dostać się z DTŚ do A4 trzeba pokonać aż 9 sygnalizacji świetlnych.

Wybudowana trasa N-S w znacznym stopniu przejmie ruch tranzytowy w układzie północ-południe, zatem po autostradzie A1, będzie to druga ważna relacja w regionie. Trasa N-S ujęta jest w Miejsowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ruda Śląska (mapa stanowi załącznik nr 1). Budowa trasy N-S przyczyni się do ożywienia terenów przeznaczonych w Miejsowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego pod inwestycje.

W obrębie Miasta w 2012 r. zlokalizowanych łącznie 249,877 km dróg wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych, z czego 231,513 to drogi o powierzchni utwardzonej (93%). Największy udział mają drogi gminne, łączna długość 166,377 km, z czego 89%, tj. 148,013 km było utwardzonych.

Drogi o statusie powiatowych, w 2012 r. miały łącznie długość 66,067 km. 100% dróg odznaczało się powierzchnią utwardzoną. Stan 9% dróg jest dobry, 82% dróg określony został jako przeciętny, 9% dróg miało stan zły.

Łączna liczba km dróg wojewódzkich w Mieście wynosiła 17,433. Stan dróg wojewódzkich w Mieście, w 82% określony jako przeciętny, natomiast w 18% jako dobry.

Nakłady inwestycyjne na infrastrukturę drogową wzrosły 3 krotnie w okresie 2010-2012, natomiast wartość środków przeznaczonych na remonty bieżące dróg w tym czasie wzrosła prawie o 50%. Na bieżące remonty obiektów mostowych w 2012 r. wydano 899 517,43 zł.

Miasto Ruda Śląska nie prowadzi polityki płatnego parkowania. Jednak w celu poprawy możliwości parkingowych Miasto buduje nowe parkingi i zatoki postojowe. W latach 2010-2012 powstało łącznie 830 miejsc parkingowych.

Docelowa koncepcja ścieżek/tras rowerowych w Rudzie Śląskiej zakłada 95 km tras rowerowych oraz 11,8 km szlaków rowerowych zlokalizowanych na terenie Miasta. W 2012 r. łączna długość 7 ścieżek/tras rowerowych wynosiła 6,9 km.

8.2.2. Kolej

W Rudzie Śląskiej zlokalizowane są 2 stacje kolejowe:

- Ruda Chebzie,
- Ruda Śląska - Ruda.

Przez Miasto przebiega 7 linii kolejowych o łącznej długości 28,98 km (5 zelektryfikowanych, 2 nieelektryfikowane):

- Katowice - Legnica, linia pasażersko-towarowa,
- Katowice Ligota - Gliwice, linia pasażersko-towarowa,
- Chorzów Batory - Ruda Kochłowice, linia pasażersko-towarowa,
- Ruda Czarny Las - Ruda Orzegów, linia towarowa,
- Ruda Chebzie - Zabrze Biskupice, linia pasażersko-towarowa,
- Radoszowy - Gottwald, linia pasażersko-towarowa,
- Ruda Bielszowice - KWK Halemba, linia towarowa.

8.2.3. Miejski transport publiczny

Za miejski transport publiczny w Rudzie Śląskiej, jak i większości miast śląskich odpowiada, utworzony w 1991, Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Obecnie skupia on 25 gmin.

Łączna liczba linii tramwajowych zarządzanych przez KZK GOP, w 2012 r. wynosiła 5, z kolei autobusowych 28. Linie autobusowe obsługiwały łącznie 114 przystanków w granicach Miasta. Łączna długość wszystkich tras komunikacyjnych wynosiła 343,875 km (autobusowe - 322,250 km, tramwajowe - 21,625 km).

Mieszkańcy Rudy Śląskiej mają możliwość zakupu siedmiu typów biletu.

8.2.4. Telekomunikacja

Miasto bardzo dobrze wyposażone jest w infrastrukturę telekomunikacyjną. Według danych Urzędu Komunikacji Elektronicznej Miasto posiada najwyższy stopień wyposażenia w węzły dostępowe do Internetu, a także w węzły sieci telekomunikacyjnych. Jednocześnie na obszarze miasta jest zidentyfikowany, wg standardów UKE, najsilniejszy zasięg sieci kablowych i bezprzewodowych.

8.2.5. Elektroenergetyka

Przez teren miasta przebiega 31 linii elektroenergetycznych 110 kV jedno- i dwutorowych.

Ogólna długość linii wszystkich linii wynosi 1 383,8 km. Dystrybucja energii prowadzona jest przez 3 podmioty (TAURON Dystrybucja GZE S.A., PKP Energetyka S.A., Zespół Ciepłowni Przemysłowych CARBO-ENERGIA Sp. z o.o.).

8.2.6. Gazownictwo

W Rudzie Śląskiej zużycie gazu z sieci w przeliczeniu na 1 mieszkańca było najniższe ze wszystkich porównywanych miast na prawach powiatów, w 2012 r. wynosiło 69,6 m³ na osobę.

W przypadku wszystkich jednostek porównywanych zauważalna jest tendencja wzrostowa w przeliczeniu na jednego mieszkańca w okresie 2008-2010 (w Rudzie Śląskiej nastąpił wzrost o 8,4%), oraz spadek w okresie 2010-2011 (w Rudzie Śląskiej nastąpił spadek o 6,6%).

W okresie 2008-2011 nastąpił wzrost liczby odbiorców (gospodarstw domowych) ogrzewających mieszkania gazem w Rudzie Śląskiej. W 2008 r. liczba gospodarstw domowych wynosiła 2 350, w 2011 r. 2 855. Wartości te są niższe, niż w większości jednostek porównywanych, na zbliżonym poziomie liczba gospodarstw ogrzewających mieszkania gazem w 2011 r. była w Płocku. Niższe liczby odnotowano we Włocławku oraz Świętochłowicach.

Udział procentowy korzystających z sieci gazowej w Mieście, w stosunku do 2008 r., uległ obniżeniu z 70,4% do 70,1% w 2009 r. po czym wartość ta została utrzymana aż do roku 2011.

W większości porównywanych miast na prawach powiatu odsetek korzystających z sieci gazowej był wyższy. Niższa wartość, w 2011 r., została odnotowana Płocku - 65% ludności korzystającej z sieci gazowej.

8.2.7. Zaopatrzenie w energię ciepłą

Za zaopatrzenie miasta w energię ciepłą odpowiedzialnych jest 5 przedsiębiorstw ciepłowniczych. Źródłem ciepła są również lokalne kotłownie, których produkcja pokrywa 28,5% zapotrzebowania.

W Rudzie Śląskiej przeważa produkcja energii cieplnej powstającej ze źródeł konwencjonalnych.

W 2008 r. w Rudzie Śląskiej 91,5% mocy energii cieplnej produkowanej w Mieście trafiało do budynków mieszkalnych. W 2011 r. nastąpił spadek ww. wartości do poziomu 87,7%. Pozostała energia trafiała do urzędów oraz instytucji. W porównaniu do jednostek porównywanych wyższe wartości zostały odnotowane jedynie w Świętochłowicach oraz Płocku.

8.2.8. Gospodarka wodno-ściekowa

Miasto, jako że nie posiada własnych ujęć wód, zaopatrywane jest w wodę z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach.

Główne źródła zasilania sieci to ujęcia z wód powierzchniowych zlokalizowane przy zbiornikach zaporowych w Goczałkowicach i Czańcu oraz z ujęć wód podziemnych w rejonie Tarnowskich Gór.

W 2008 i 2011 roku Ruda Śląska miała najdłuższą czynną sieć rozdzielczą wśród porównywanych miast na prawach powiatu. W przeliczeniu na 100 km² długość sieci rozdzielczej wzrosła w latach 2008-2011 o 2,3 km. W odniesieniu do porównywanych miast na prawach powiatu sieć wodociągowa na 100 km² w Rudzie Śląskiej była wyższa. Jedynie większą gęstość odnotowano w Chorzowie oraz Gliwicach.

Ruda Śląska wśród porównywanych jednostek w 2008 i 2011 r. odznaczała się jednym z najwyższych odsetków korzystania z sieci wodociągowej - 99% ludności korzystało z sieci. Wyższy

współczynnik został odnotowany jedynie w Świętochłowicach. Na podobnym poziomie kształtowały się wartości z Elbląga i Chorzowa.

Ilość wody dostarczanej na jednego mieszkańca w Rudzie Śląskiej w 2011 r. wynosiła 30,9 m³. Wartość ta spadła 0,6 m³ w przeliczeniu na osobę. Pod względem ilości wody dostarczanej na jednego mieszkańca, Ruda Śląska plasuje się na pozycji wśród jednostek porównywanych.

W 2008 i 2011 roku Ruda Śląska miała jedną z najdłuższych czynnych sieci kanalizacyjnych wśród porównywanych miast na prawach powiatu. W okresie od 2008 do 2011 r. długość czynnej sieci rozdzielczej została zwiększona o 5,3 km. W przeliczeniu na 100 km² w Rudzie Śląskiej przypadało 306,7 km sieci rozdzielczej kanalizacyjnej. W stosunku do roku 2008 nastąpił przyrost o 6,8 km na 100 km². Wśród porównywanych miast na prawach powiatu Ruda Śląska uplasowała się pod tym względem na 3 miejscu po Świętochłowicach oraz Chorzowie.

Łączna liczba ścieków odprowadzanych w Rudzie Śląskiej ogółem w 2012 r. spadła w stosunku do roku 2008, z poziomu 5 254,6 dekametrów sześciennych na 4 994. Analizując objętość ścieków odprowadzanych przez porównywane miasta na prawach powiatów, Ruda Śląska zajmuje pod tym względem 4 miejsce. We wszystkich porównywanych miastach na prawach powiatów odnotowano tendencję spadkową. Wyjątkiem jest Jelenia Góra, w której liczba odprowadzanych ścieków wzrosła ponad dwukrotnie.

8.2.9. Oczyszczanie miasta i gospodarka odpadami stałymi

W stosunku do roku 2010, w roku 2012 liczba odpadów nieznacznie wzrosła z 56 522,97 do 56 740,35 Mg. Najwięcej, ponad 81%, stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Należy jednak nadmienić, iż liczba niesegregowanych odpadów komunalnych spadała w stosunku do roku 2010 o 5 598,17 Mg.

Odbiorem odpadów komunalnych z terenu miasta Ruda Śląska od 1 lipca 2013 r. zajmuje się Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej i Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych van Gansewinkel Górny Śląsk Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej.

Utylizacja i składowanie odpadów odbywa się zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego, który dopuszcza poszczególne instalacje w Regionie.

8.3. Gospodarka przestrzenna i tereny inwestycyjne

8.3.1. Struktura użytkowania i struktura własności terenów

Największą powierzchnię w Rudzie Śląskiej - 28,14% stanowią tereny lasów i zadrzewień (2 186,16 ha). Łączna powierzchnia obszarów zabudowy mieszkaniowej jedno oraz wielorodzinnej stanowi 14,26%, tj. 1 108,00 ha. Najmniejszą powierzchnię na terenie miasta zajmują tereny komunikacji samochodowej - 0,15% (11,38 ha) oraz tereny parkingów - 0,15% (11,98 ha).

8.3.2. Struktura przestrzenna miasta

Ruda Śląska to miasto o charakterze przemysłowym, którego strukturę przestrzenną ukształtowało rozwijające się od ponad dwustu lat górnictwo węgla kamiennego oraz hutnictwo.

Obecnie struktura przestrzenna Miasta charakteryzuje się przemieszaniem funkcji, głównie mieszkankowych i gospodarczych.

8.3.3. Dokumenty w gospodarce przestrzennej i przewidywane w nich zmiany

Prawie 100% terenu Miasta pokrytych jest Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego, opracowanym w latach 2004-2006, wynosi (7 768 ha z 7 773 ha). Tereny nie objęte planem to tereny zamknięte, dla których nie określono planu miejscowego.

Miasto posiada również Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, opracowane w 2009 r. Obecnie trwają prace nad jego aktualizacją.

8.3.4. Tereny rozwojowe - oferty inwestycyjne

Miasto posiada szereg terenów rozwojowych. Oferty inwestycyjne na bieżąco zamieszczane są na stronie internetowej Urzędu Miasta: <http://www.rudaslaska.pl/gospodarka/oferty-inwestycyjne>. Terenami inwestycyjnymi dysponuje również Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o., który na swojej stronie internetowej zamieszcza informacje, w tym zakresie.

8.3.5. Tereny poprzemysłowe i zdegradowane

Aktualnie obowiązującym dokumentem w zakresie terenów poprzemysłowych i zdegradowanych w województwie śląskim jest „Wojewódzki Program Przekształceń Terenów Poprzemysłowych i Zdegradowanych wraz z Koncepcją rozbudowy narzędzi informatycznych”. W opracowaniu tym dokonana jest wstępna waloryzacja terenów poprzemysłowych, która została oparta na analizie 485 terenów pod kątem możliwej przynależności do docelowej grupy obiektów pilotażowych o istotnym znaczeniu w skali ponadlokalnej.

W Rudzie Śląskiej znajduje się 25 terenów poprzemysłowych i zdegradowanych.

Ponowne zagospodarowanie zdegradowanych terenów poprzemysłowych stwarza możliwość ich wykorzystania w różnych celach. Jednakże wszelkie działania winny być poprzedzone działaniami rekultywacyjnymi, których głównym zadaniem jest podniesienie zdolności terenu do przyjęcia nowych funkcji.

Tereny rolne i leśne objęte osiadaniem górniczymi rekultywowane są w mieście w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.).

Ważnymi działaniami podejmowanymi w mieście w zakresie poprawy stanu środowiska są również działania polegające na rewitalizacji (wielofunkcyjnym wykorzystaniu) obszarów zdegradowanych. Rewitalizacja tych terenów przyczynia się do nadania m.in. nowych funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych oraz kulturalnych obiektom i terenom zdegradowanym.

W ubiegłych latach w mieście prowadzono szereg prac rekultywacyjnych. Zwałowiska odpadów pogórnich rekultywowane były głównie poprzez ich zatrawienie, zazielenienie lub zadrzewienie. Ponadto w latach 2006-2009 kopalnia „Pokój” kontynuowała rekultywację techniczną i biologiczną terenu przy szybach „Anna” i „Maria” na powierzchni 7,0 ha.

Prace rekultywacyjne na terenach leśnych w dolinie Kłodnicy prowadziła Kompania Węglowa S.A. Oddział KWK „Bielszowice”.

Ponadto, Miasto wydatkowało środki na rekultywację i zagospodarowanie terenu hałdy pocynkowej w rejonie ul. Niedurnego.

8.4. Budżet i inwestycje miasta

8.4.1. Dochody budżetu miasta

W dużym stopniu rozwój miasta determinuje jego budżet - dochody własne, w tym wpływy podatkowe. Według planu na 2013 r. dochody własne, w tym wpływy z podatków, mają stanowić 70% wszystkich dochodów. Planowany poziom dochodów własnych w 2013 r. ma wynieść 390,84 mln zł i ma być wyższy o ponad 90 mln zł od dochodów własnych Miasta uzyskanych w 2010 r.

W porównaniu do roku 2010, w roku 2013 planowane wpływy do budżetu pochodzące z subwencji ogólnych z budżetu państwa są większe, o prawie 11 mln zł,. Jednocześnie przewidywane jest zmniejszenie, o prawie 4,5 mln zł, wpływów do budżetu Miasta pochodzących z dotacji celowych budżetu Państwa.

W 2012 r. dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Rudzie Śląskiej, w porównaniu do 2008 r., wzrosły o 638,90 zł (z poziomu 3 177,06 do poziomu 3 815,96 zł na osobę) i były niższe od średniej krajowej o 1 049,12 zł, natomiast wyższe od średniej dla województwa śląskiego o 239,97 zł.

8.4.2. Wydatki budżetu miasta

Planowane w 2013 r. wydatki w mieście mają wynieść 554,68 mln zł. W stosunku do roku 2010 zakładany jest wzrost wydatków o ponad 71 mln zł. Największą część, bo prawie 91%, tj. 503,54 mln zł, mają stanowić wydatki bieżące.

Mimo rosnących wydatków, budżet Miasta od 2011 roku wykazuje nadwyżkę, która w 2011 wyniosła około 19,5 mln, a w 2012 r. około 26,0 mln zł. W 2013 r. planowane jest uzyskanie nadwyżki budżetowej w wysokości około 6 mln zł.

8.4.3. Inwestycje miejskie

Koszt inwestycji w 2012 r. wyniósł ponad 48 mln zł. Największą część tj. 35,45 mln zł, (73,46%) zł, stanowiły inwestycje w zakresie transportu i łączności. W ostatnim czasie do bardzo ważnych inwestycji należą inwestycje związane z poprawą układu komunikacyjnego w mieście, m.in. budowa I odcinka trasy N-S, trasy która ma za zadanie bezkolizyjnie połączyć Drogową Trasę Średnicową i autostradę A4, przebudowa ulicy 1 Maja, czy przebudowa ulicy Kokota do granicy z Zabrzem.

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej jest priorytetem rozwoju gospodarczego miasta, w tym zwiększenia atrakcyjności terenów inwestycyjnych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców.

Drugim obszarem, w ramach którego miasto poniosło największe koszty inwestycyjne, była oświata i wychowanie - 8,38 mln zł, co stanowiło 17,36% wszystkich kosztów, z czego blisko 4,5 mln zł wynosiły wydatki inwestycyjne na szkoły. W efekcie, w ostatnich latach dokonano między innymi termomodernizacji i remontów kilkunastu placówek oświatowych, oraz wzbogacono infrastrukturę sportową szkół (boiska i place zabaw).

Ponadto systematycznie rozwijana jest infrastruktura rekreacyjna miasta (trasy rowerowe i place zabaw)

Założenia stanowią warunki brzegowe niezbędne do prawidłowego sformułowania strategii rozwoju i były określone na początku jej powstawania.

Założenia dotyczące dokumentu strategii:

1. Perspektywa planowania - do 2030 rok.
2. Decyzje zawarte w strategii rozwoju będą służyły mieszkańcom Miasta.
3. Strategia będzie najogólniejszym dokumentem planistycznym Miasta i tym samym wraz z Miejsowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego będzie nadrzędna w stosunku do pozostałych dokumentów przyjętych przez Władze Miasta.
4. W strategii znajdą się również cele i zadania wynikające z funkcji pełnionej w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym i w układzie metropolitalnym Śląska.
5. Strategia będzie spójna z zamierzeniami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.
6. Zadaniem strategii jest ułatwienie władzom samorządowym utrzymania głównych długookresowych celów rozwoju Miasta.
7. Strategia będzie wskazywała zadania wspólne partnerów społecznych.
8. Projekt dokumentu strategii rozwoju zostanie poddany konsultacji społecznej.
9. Realizacją strategii będą kierowały władze wykonawcze Miasta.
10. Strategia została opracowana w ramach projektu „Zintegrowane podejście do problemów obszarów funkcjonalnych na przykładzie Chorzowa, Rudy Śląskiej i Świętochłowic”. Projekt finansowany w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013, którego głównym celem jest opracowanie zintegrowanego podejścia do problemów obszarów funkcjonalnych tych trzech miast i przygotowanie wspólnej dla całego obszaru strategii rozwoju obszaru

funkcjonalnego.

Założenia dotyczące zrównoważonego rozwoju:

Zrównoważony rozwój zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska to integracja działań politycznych gospodarczych oraz społecznych, z zachowaniem równowagi i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Rozwój zrównoważony to zatem rozwój społeczno-gospodarczy, który sprzyja zachowaniu równowagi w przyrodzie oraz przetrwaniu jej zasobów.

Przygotowanie strategii i jej realizacja będzie uwzględniała zasady zrównoważonego rozwoju.

Termin „zrównoważony rozwój” oznacza:

1. Zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb.
2. Poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność.
3. Harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju.
4. Długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.

Wizja przedstawia pożądany obraz w danym okresie. Jest opisem wizerunku Miasta w odległej przyszłości, przy założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań. Jest to koncepcja pewnego modelu w przyszłości. Powinna być ona motywująca, określając pozytywny obraz uwzględniający lokalne uwarunkowania.

W związku z powyższym, mając na uwadze oczekiwania mieszkańców oraz władz Miasta Ruda Śląska w 2030 r. powinno być miastem:

- gdzie dostаточно żyją aktywni, świadomi, wyedukowani, szczęśliwi, przedsiębiorczy oraz z potencjałem mieszkańcy,
- zintegrowanym z regionem oraz wewnętrznie jednak przy zachowaniu odrębnego charakteru każdej z dzielnic,
- gdzie zachowany jest ład przestrzenny, tzn. uporządkowana jest przestrzeń miejska, z zachowaną estetyką, jest zielono, wykorzystywany jest potencjał przyrodniczy,
- gdzie przewijają się tradycje z nowoczesnością i wyznaczane są nowe trendy,
- gdzie rozwija się nowoczesny przemysł oparty o nowe technologie oraz nowoczesne usługi,
- atrakcyjnym do inwestowania,

w związku z tym wizja Rudy Śląskiej to:

Miasto dzielnic, które nie dzielą - dobre do zamieszkania, pracy i wypoczynku

Misja stanowi syntetyczną deklarację określającą najwyższego poziomu cel, najogólniejszą koncepcję działania. W strategii tworzonej z udziałem partnerów społecznych, misja określa też wspólne zobowiązania wobec przyszłości.

Mając na uwadze powyższą definicję Ruda Śląska w 2030 powinna być miastem:

- gdzie ludziom żyje się dostatnio,
- które przyjazne jest rodzinie,
- dymnym ze swoich górniczych tradycji
- które przy zachowaniu tradycji tworzy nowoczesność,
- gdzie odrębność dzielnic nie dzieli lecz łączy i integruje,
- świadomym swego potencjału, wyróżniającym się w regionie,

w związku z tym misja Rudy Śląskiej to:

Tworzenie nowoczesnego i przyjaznego miasta w oparciu o potencjał i aktywność jego mieszkańców

1. CELE STRATEGICZNE

Cele strategiczne określone są do roku 2030 i służą realizacji wizji Miasta.

Cele strategiczne określają rezultaty o zasadniczym znaczeniu w długiej perspektywie oraz kierunkują działania na rzeczy właściwe dla koncepcji rozwoju Miasta. Cele strategiczne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów Miasta, w tym również zasobów będących w dyspozycji sektora prywatnego i pozarządowego. Przypisane im **cele operacyjne** wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla rozwoju Miasta.

Cele strategiczne i operacyjne Miasta powstały na podstawie oceny aktualnej sytuacji uwzględniającej zidentyfikowane w uspołecznionym procesie pracy problemy i czynniki wewnętrzne wpływające na możliwość rozwoju Miasta (słabe i mocne strony) oraz zewnętrzne (szanse i zagrożenia w otoczeniu).

Cele strategiczne zostały opracowane w 3 głównych wyznaczonych wcześniej obszarach funkcjonowania Miasta. Cele strategiczne w podziale na obszary prezentują się następująco:

Obszar: Społeczny.

1. Ruda Śląska nowoczesnym, atrakcyjnym i przyjaznym miejscem do życia i rozwoju, miastem o zintegrowanej przestrzeni społecznej

Obszar: Potencjały i zasoby Miasta.

2. „Zielona” Ruda Śląska zintegrowanym przestrzennie miastem z infrastrukturą techniczną o wysokim standardzie i zachowanymi zasobami naturalnymi.
3. Wysoki stopień wykorzystania dziedzictwa kulturowego Miasta
4. Zwiększony potencjał rozwojowy mieszkańców Miasta

Obszar: Gospodarka i promocja Miasta.

5. Wyższy poziom rozwoju gospodarczego Rudy Śląskiej

Osiąganie celów w sferze gospodarczej jest zadaniem, które mogą realizować tylko podmioty działające w sferze gospodarczej. Zadania Miasta dotyczą przede wszystkim tworzenia warunków do działalności gospodarczej, wspierania podmiotów przez odpowiednią politykę i promocję Miasta. Ważnym elementem wsparcia będą również działania związane z planowaniem przestrzennym i rozwojem infrastruktury technicznej na terenach wykorzystywanych i możliwych do wykorzystania do celów gospodarczych.

Cele strategiczne w sferze gospodarczej powinny wpływać na decyzje podejmowane przez wszystkie podmioty działające w Mieście oraz przyszłych inwestorów zewnętrznych i wewnętrznych.

2. DRZEWO CELÓW STRATEGICZNYCH

WIZJA: Miasto dzielnic, które nie dzielą - dobre do zamieszkania, pracy i wypoczynku.	
MISJA	Cele strategiczne
Tworzenie nowoczesnego i przyjaznego miasta w oparciu o potencjał i aktywność jego mieszkańców.	1. Ruda Śląska nowoczesnym, atrakcyjnym i przyjaznym miejscem do życia i rozwoju, miastem o zintegrowanej przestrzeni społecznej.
	2. Zwiększony potencjał rozwojowy mieszkańców Miasta.
	3. Miasto o wysokim stopniu integracji przestrzennej, z zachowanymi zasobami naturalnymi i rozwiniętą infrastrukturą techniczną.
	4. Wyższy poziom rozwoju gospodarczego Rudy Śląskiej.
	5. Wysoki stopień wykorzystania dziedzictwa kulturowego Miasta.

3. DRZEWO CELÓW OPERACYJNYCH

Cele strategiczne	Cele operacyjne
1. Ruda Śląska nowoczesnym, atrakcyjnym i przyjaznym miejscem do życia i rozwoju, miastem o zintegrowanej przestrzeni społecznej.	1.1. Zapewnione warunki do rozwoju aktywności zawodowej mieszkańców w obszarze nowoczesnego przemysłu i usług.
	1.2. Wyższy poziom zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych i tworzenie warunków sprzyjających integracji wspólnot sąsiedzkich.
	1.3. Wysoki poziom bezpieczeństwa w Mieście.
	1.4. Optymalna opieka medyczna dla mieszkańców Miasta.

	1.5. Efektywny system pomocy społecznej w Mieście.
	1.6. Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb indywidualnych i rynku pracy.
	1.7. Zaspokojone potrzeby mieszkańców w zakresie edukacji dzieci i młodzieży.
	1.8. Rozwój i umacnianie społeczeństwa obywatelskiego.
	1.9. Budowanie tożsamości lokalnej.
	1.10. Ochrona dziedzictwa kulturowego.
	1.11. Upowszechnianie i wspieranie edukacji i aktywizacji kulturalnej mieszkańców.
	1.12. Wspieranie działalności i rozwoju rudzkich instytucji kultury, stowarzyszeń oraz promocja rudzkich artystów.
	1.13. Promowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców.
	1.14. Wspieranie klubów i stowarzyszeń sportowych służące osiąganiu sukcesów we współzawodnictwie sportowym.
2. Miasto o wysokim stopniu integracji przestrzennej, z zachowanymi zasobami naturalnymi i rozwiniętą infrastrukturą techniczną.	2.1. Poprawa standardów mieszkaniowych.
	2.2. Dobrze skomunikowane Miasto.
	2.3. Rozbudowana, funkcjonalna baza infrastruktury społecznej.
	2.4. Sprawny i funkcjonalny system wodociągowo-kanalizacyjny.
	2.5. Sprawny system reagowania kryzysowego.
	2.6. Zagospodarowane tereny i obiekty przemysłowe.
	2.7. Zagospodarowane przestrzenie publiczne.

	2.8. Dostępne tereny pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje.
	2.9. Zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne.
	2.10. Wdrożone proekologiczne i efektywne rozwiązania w zakresie gospodarki energetycznej - wysoki stopień wykorzystywania odnawialnych źródeł energii.
	2.11. Zachowane dopuszczalne poziomy hałasu.
	2.12. Wysoki poziom świadomości ekologicznej mieszkańców.
3. Wysoki stopień wykorzystania dziedzictwa kulturowego Miasta.	3.1. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych.
	3.2. Wykorzystany potencjał dóbr kultury.
4. Zwiększony potencjał rozwojowy mieszkańców Miasta.	4.1. Społeczeństwo wykształcone adekwatnie do rynku pracy.
	4.2. Ograniczone zjawisko depopulacji.
5. Wyższy poziom rozwoju gospodarczego Rudy Śląskiej.	5.1. Wzrost liczby miejsc pracy w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP).
	5.2. Utrzymanie wysokiego poziomu rozwoju kluczowych przedsiębiorstw w mieście (z branży górniczej, metalowej, energetycznej, spożywczej i logistycznej).
	5.3. Znaczący udział w potencjale gospodarczym miasta branż nowoczesnych technologii, w tym w zakresie rozwiązań proekologicznych.
	5.4. Zwiększenie równowagi na rynku pracy.
	5.5. Rozwinięta oferta instytucji otoczenia biznesu.
	5.6. Rozwinięta współpraca i kooperacja między przedsiębiorstwami.
	5.7. Zwiększona atrakcyjność inwestycyjna Rudy Śląskiej.
	5.8. Atrakcyjny wizerunek Rudy Śląskiej.

4. ZADANIA REALIZACYJNE DLA POSZCZEGÓLNYCH CELÓW OPERACYJNYCH

Obszar: Społeczny	
Cel strategiczny nr 1: Ruda Śląska nowoczesnym, atrakcyjnym i przyjaznym miejscem do życia i rozwoju, miastem o zintegrowanej przestrzeni społecznej.	
Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
1.1. Zapewnione warunki do rozwoju aktywności zawodowej mieszkańców w obszarze nowoczesnego przemysłu i usług.	1.1.1. Prowadzenie polityki przyjaznej dla przedsiębiorców i inwestorów. 1.1.2. Wspieranie i promowanie mikroprzedsiębiorczości, zarówno w zakresie usług tradycyjnie występujących w Rudzie Śląskiej, jak i w obszarze nowoczesnego przemysłu i usług. 1.1.3. Uzbrajanie terenów inwestycyjnych wyznaczonych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego, w tym budowa nowych dróg dojazdowych.
1.2. Wyższy poziom zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych i tworzenie warunków sprzyjających integracji wspólnot sąsiedzkich.	1.2.1. Rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego z uwzględnieniem niezbędnej infrastruktury społecznej. 1.2.2. Efektywne wykorzystywanie zasobu mieszkań socjalnych i komunalnych. 1.2.3. Zapewnienie podstaw prawnych i organizacyjnych umożliwiających lepsze zagospodarowanie przestrzeni wspólnej przy zaangażowaniu mieszkańców (lokatorów). 1.2.4. Rewitalizacja budynków mieszkaniowych i przestrzeni połączona z rewitalizacją społeczną. 1.2.5. Wpieranie inicjatyw wspólnot sąsiedzkich.
1.3. Wysoki poziom bezpieczeństwa w Mieście.	1.3.1. Stałe monitorowanie stanu bezpieczeństwa miasta i utrzymywanie służb porządkowych, na poziomie, adekwatnym do potrzeb. 1.3.2. Doskonalenie współpracy służb porządkowych. 1.3.3. Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego. 1.3.4. Wspieranie i realizacja działań profilaktycznych (informacyjnych, edukacyjnych i innych), wpływających na wzrost bezpieczeństwa w mieście.

	1.3.5. Wspieranie i promowanie aktywnych postaw mieszkańców i społeczności lokalnych na rzecz wspólnego bezpieczeństwa. 1.3.6. Realizacja działań zmierzających do ograniczenia problemu bezdomnych zwierząt.
1.4. Optymalna opieka medyczna dla mieszkańców Miasta.	1.4.1. Rozszerzenie profilaktyki zdrowotnej - realizacja profilaktycznych programów zdrowotnych. 1.4.2. Zapewnienie odpowiednich warunków dla świadczenia usług zdrowotnych przez publiczne zakłady opieki zdrowotnej. 1.4.3. Utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego. 1.4.4. Wspieranie rozwoju szpitala miejskiego. 1.4.5. Zapewnienie specjalistycznej opieki medycznej dla osób starszych. 1.4.6. Wspieranie działań na rzecz opieki nad osobami terminalnie chorymi oraz wymagającymi opieki długoterminowej. 1.4.7. Przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez: –rozwijanie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, –rozszerzenie działań ośrodka terapii uzależnień.
1.5. Efektywny system pomocy społecznej w Mieście.	1.5.1. Zbudowanie systemu diagnozy i monitorowania problemów społecznych w Mieście. 1.5.2. Wdrażanie nowych metod pracy socjalnej i form wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 1.5.3. Wspieranie aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych. 1.5.4. Wspieranie działań umożliwiających aktywność i integrację społeczną osób starszych. 1.5.5. Zintegrowana pomoc rodzinie, w tym rodzinie wieloproblemowej i rodzinie w kryzysie. 1.5.6. Rozwój różnych form pieczy zastępczej (instytucjonalnej i rodzinnej). 1.5.7. Utworzenie schroniska całodobowego dla osób bezdomnych oraz ofiar przemocy. 1.5.8. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. 1.5.9. Utworzenie miejsc/programów wsparcia młodzieży z problemami.

1.6. Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb indywidualnych i rynku pracy.	1.6.1. Reorientacja placówek kształcenia zawodowego na zawody dostosowane do potrzeb rynku pracy. 1.6.2. Doposażenie bazy dydaktycznej placówek oświatowych dostosowanej do wymogów nowoczesnego kształcenia. 1.6.3. Doskonalenie systemu poradnictwa zawodowego w Mieście. 1.6.4. Przygotowanie młodzieży do kontynuacji nauki zawodu oraz nauki w szkołach wyższych zgodnie z potrzebami rynku pracy. 1.6.5. Poprawa skuteczności kształcenia praktycznego w szkołach ponadgimnazjalnych. 1.6.6. Tworzenie warunków organizacyjnych sprzyjających podejmowaniu przez szkoły średnie i wyższe uczelnie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami. 1.6.7. Tworzenie przyjaznego klimatu do funkcjonowania w Mieście szkół wyższych. 1.6.8. Promowanie oferty oświatowej Miasta.
1.7. Zaspokojone potrzeby mieszkańców w zakresie edukacji dzieci i młodzieży.	1.7.1. Zwiększenie dostępności przedszkoli. 1.7.2. Wspieranie kadry pedagogicznej w osiąganiu wysokich standardów kształcenia oraz popieranie różnorodności metod, form pracy. 1.7.3. Rozwijanie przedsiębiorczości i postaw innowacyjnych wśród uczniów. 1.7.4. Wspieranie nawiązywania kontaktów i współpracy pomiędzy szkołami w ramach europejskiej przestrzeni edukacyjnej. 1.7.5. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, dostosowanie oferty edukacyjnej do indywidualnych potrzeb dziecka w kontekście dzieci słabszych. 1.7.6. Dostosowanie oferty edukacyjnej do indywidualnych potrzeb dzieci szczególnie uzdolnionych.
1.8. Rozwój i umacnianie społeczeństwa obywatelskiego.	1.8.1. Zwiększanie udziału społeczeństwa w zarządzaniu Miastem, między innymi poprzez różne formy dialogu społecznego i udział w planowaniu budżetu. 1.8.2. Rozwój edukacji obywatelskiej w szkołach. 1.8.3. Tworzenie i wspieranie lokalnych ośrodków aktywizujących i integrujących społeczności lokalne (instytucje + przestrzeń). 1.8.4. Rozwój i promocja usług publicznych realizowanych drogą elektroniczną.

	1.8.5. Zwiększanie aktywności mieszkańców w zakresie korzystania z nowoczesnych narzędzi komunikacyjnych w sferze publicznej. 1.8.6. Wspieranie i rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Miasta i na rzecz jego mieszkańców. 1.8.7. Promowanie dobrych praktyk (zachowań prospołecznych).
1.9. Budowanie tożsamości lokalnej.	1.9.1. Pielęgnowanie i kultywowanie tradycji i zwyczajów lokalnych i regionalnych. 1.9.2. Wspieranie działań zmierzających do wzmacniania więzi z Miastem, przy poszanowaniu tożsamości dzielnicowej, w tym pielęgnowanie i promowanie zwyczajowego nazewnictwa. 1.9.3. Stosowanie nazewnictwa zawierającego nazwę Miasta i Dzielnicy (np. przy oznakowaniu miasta). 1.9.4. Włączanie placówek oświatowych, organizacji i innych podmiotów do działań związanych z popularyzacją wiedzy o historii, kulturze i tradycji lokalnej. 1.9.5. Promowanie działań budujących i rozwijających poczucie dumy z bycia rudzianinem.
1.10. Ochrona dziedzictwa kulturowego.	1.10.1. Rewitalizacja i stała opieka nad zabytkami Rudy Śląskiej. 1.10.2. Utworzenie systemu identyfikacji wizualnej, zawierającego informacje o zabytkach i historii miasta. 1.10.3. Edukacja i popularyzacja wiedzy o zabytkach i ich ochronie.
1.11. Upowszechnianie i wspieranie edukacji i aktywizacji kulturalnej mieszkańców.	1.11.1. Zapewnienie oferty programowej, ułatwiającej mieszkańcom kontakt z różnymi formami sztuki i trendami w kulturze. 1.11.2. Niwelowanie barier utrudniających uczestnictwo w kulturze osobom o niższym statusie ekonomicznym (systemy ulg i promocji). 1.11.3. Rozwój edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży, między innymi poprzez współpracę placówek oświatowych z instytucjami kultury, uczelniami i środowiskami artystycznymi. 1.11.4. Promocja czytelnictwa wspierająca jego rozwój. 1.11.5. Wzbogacanie zbiorów e-booków i audiobooków oraz zwiększenie ich dostępności, zwłaszcza dla osób starszych i niepełnosprawnych.

1.12. Wsparcie działalności i rozwoju rudzkich instytucji kultury, stowarzyszeń oraz promocja rudzkich artystów.	1.12.1. Zapewnienie rudzkim instytucjom kultury warunków do rozwijania swojej działalności, w tym do prowadzenia różnorodnych pracowni tematycznych i kół zainteresowań. 1.12.2. Wsparcie rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej, w tym przystosowanie Miejskich bibliotek do nowoczesnych standardów i pełnienie przez nie funkcji dzielnicowych centrów kultury. 1.12.3. Wdrażanie nowoczesnych technologii komunikacyjno-informacyjnych w instytucjach kultury. 1.12.4. Wsparcie organizacji pozarządowych i prywatnych inicjatyw, zajmujących się kulturą i edukacją kulturalną w Rudzie Śląskiej. 1.12.5. Umożliwianie rudzkim artystom i grupom artystycznym prezentacji własnych dokonań. 1.12.6. Stworzenie systemu stypendiów artystycznych. 1.12.7. Wsparcie rudzkich wydarzeń kulturalnych, stanowiących wizytówkę Miasta (np. Dni Rudy Śląskiej, Rudzka Jesień Kulturalna, Festiwal Orkiestr Dętych, itp.). 1.12.8. Opracowanie i promocja wydawnictw upowszechniających osiągnięcia kultury Rudy Śląskiej.
1.13. Promowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców.	1.13.1. Wzbogacanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej Miasta, umożliwiającej aktywny wypoczynek mieszkańców. 1.13.2. Wytyczenie i oznakowanie tematycznych tras turystycznych, np. zabytków techniki, zabytków militarnych oraz przyrodniczych i krajobrazowych. 1.13.3. Wsparcie nowych form rekreacji dla całych rodzin. 1.13.4. Upowszechnianie sportu masowego, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. 1.13.5. Propagowanie sportu i aktywnego stylu życia poprzez organizowanie spotkań z wybitnymi sportowcami i popularyzowanie sylwetek rudzkich sportowców. 1.13.6. Rozwijanie współpracy pomiędzy placówkami oświatowymi i klubami sportowymi w ramach działań sportowo-rekreacyjnych. 1.13.7. Organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych o charakterze masowym. 1.13.8. Zabieganie o przyznanie organizacji przez Miasto imprez sportowych o zasięgu regionalnym, krajowym lub międzynarodowym.
1.14. Wsparcie klubów i stowarzyszeń	1.14.1. Doskonalenie i rozszerzanie systemu sportowego szkolenia dzieci i młodzieży.

sportowych służące osiągnięciu sukcesów we współzawodnictwie sportowym.	1.14.2. Stworzenie systemu stypendiów dla uzdolnionych sportowców. 1.14.3. Wspieranie sportu amatorskiego. 1.14.4. Rozbudowa i podnoszenie standardu infrastruktury sportowej.
---	--

Obszar: Potencjałów i zasobów Miasta	
Cel strategiczny nr 2: Miasto o wysokim stopniu integracji przestrzennej, z zachowanymi zasobami naturalnymi i rozwiniętą infrastrukturą techniczną.	
Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
2.1. Poprawa standardów mieszkaniowych.	2.1.1. Poprawa stanu technicznego istniejących zasobów mieszkaniowych, w tym realizacja programu ograniczania niskiej emisji. 2.1.2. Rewitalizacja starego budownictwa. 2.1.3. Przygotowywanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe. 2.1.4. Budowa nowych budynków mieszkalnych.
2.2. Dobrze skomunikowane Miasto.	2.2.1. Dokończenie budowy trasy N-S. 2.2.2. Opracowanie studium komunikacyjnego dla Miasta, uwzględniającego ruch tranzytowy i lokalny oraz komunikację zbiorową. 2.2.3. Dostosowywanie sieci dróg do aktualnych potrzeb, w tym kontynuacja programu likwidacji dróg gruntowych. 2.2.4. Poprawa jakości połączeń komunikacyjnych z miastami sąsiednimi, w tym budowa centrum przesiadkowego. 2.2.5. Doskonalenie systemu komunikacji publicznej (Plan transportowy uwzględniający system informacji pasażerskiej). 2.2.6. Likwidowanie barier technicznych w komunikacji ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania infrastruktury miejskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych. 2.2.7. Rozbudowywanie sieci dróg rowerowych i szlaków pieszo-rowerowych - tworzenie spójnego

	systemu ścieżek rowerowych połączonego ze ścieżkami w sąsiednich miastach. 2.2.8. Budowa nowoczesnych parkingów i garaży. 2.2.9. Modernizowanie istniejących parkingów, miejsc postojowych i parkingowych oraz garaży.
2.3. Rozbudowana, funkcjonalna baza infrastruktury społecznej.	2.3.1. Rozbudowa infrastruktury, utrzymanie dobrego stanu technicznego i funkcjonalności placówek oświatowych, służby zdrowia, pomocy społecznej, kultury, sportu i rekreacji. 2.3.2. Rozwijanie infrastruktury umożliwiającej aktywizowanie mieszkańców na rzecz społeczności lokalnej. 2.3.3. Modernizacja i rozbudowa istniejącej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, w tym dostosowanie tej infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych.
2.4. Sprawny i funkcjonalny system wodociągowo-kanalizacyjny.	2.4.1. Rozbudowywanie systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz sieci wodociągowej. 2.4.2. Dywersyfikacja dostaw wody pitnej. 2.4.3. Utrzymywanie standardu oczyszczania ścieków.
2.5. Sprawny system reagowania kryzysowego.	2.5.1. Stałe monitorowanie zagrożeń i doskonalenie systemu współdziałania służb ratowniczych. 2.5.2. Dostosowanie infrastruktury technicznej służb ratowniczych do aktualnych potrzeb, wraz z doposażaniem służb ratowniczych w specjalistyczny sprzęt. 2.5.3. Poprawa stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta, w tym budowa zbiorników retencyjnych.
2.6. Zagospodarowane tereny i obiekty przemysłowe.	2.6.1. Porządkowanie stanu formalno-prawnego terenów i obiektów przemysłowych. 2.6.2. Rewitalizacja terenów i obiektów przemysłowych.
2.7. Zagospodarowane przestrzenie publiczne.	2.7.1. Dbłość o zachowanie ładu urbanistycznego i powiązanie przestrzenne dzielnic Miasta. 2.7.2. Kreowanie przestrzeni publicznych przyjaznych dla mieszkańców, sprzyjających integracji społecznej. 2.7.3. Przystosowywanie wybranych przestrzeni publicznych do pełnienia funkcji rekreacyjnych. 2.7.4. Pielęgnowanie i utrzymanie terenów zieleni w mieście, w tym rewitalizacja i pielęgnacja

	istniejących parków miejskich. 2.7.5. Utrzymywanie estetyki przestrzeni publicznych.
2.8. Dostępne tereny pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje.	2.8.1. Aktualizowanie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. 2.8.2. Rewitalizacja terenów przemysłowych z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje. 2.8.3. Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje. 2.8.4. Upowszechnianie oferty terenów inwestycyjnych. 2.8.5. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej.
2.9. Zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne.	2.9.1. Utrzymywanie dużej powierzchni terenów zielonych, w tym utrzymanie wysokiego poziomu lesistości. 2.9.2. Zagospodarowywanie do rekreacji cieków wodnych, obszarów leśnych oraz terenów zielonych. 2.9.3. Systematyczna likwidacja źródeł niskiej emisji. 2.9.4. Oczyszczanie koryt rzecznych oraz wód powierzchniowych (współpraca z administratorami wód). 2.9.5. Zapobieganie postępującej synantropizacji niektórych gatunków zwierząt. 2.9.6. Gospodarcze wykorzystanie metanu przez przedsiębiorców górniczych. 2.9.7. Ścisła współpraca władz miasta z przedsiębiorcami górniczymi w celu zminimalizowania negatywnych skutków eksploatacji węgla. 2.9.8. Monitoring zagrożeń pożarowych i działania prewencyjne.
2.10. Wdrożone proekologiczne i efektywne rozwiązania w zakresie gospodarki energetycznej - wysoki stopień wykorzystywania odnawialnych źródeł energii.	2.10.1. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, budynków mieszkalnych, z uwzględnieniem wymiany i modernizacji źródeł ciepła. 2.10.2. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. 2.10.3. Racjonalizacja oświetlenia dróg i innych miejsc użyteczności publicznej - wymiana oświetlenia na energooszczędne. 2.10.4. Promowanie odnawialnych źródeł energii (edukacja, informowanie).
2.11. Zachowane dopuszczalne poziomy hałasu	2.11.1. Realizacja Programu Ochrony Środowiska przed hałasem dla Miasta Ruda Śląska.

2.12. Wysoki poziom świadomości ekologicznej mieszkańców.	2.12.1. Eko-edukacja dzieci i młodzieży. 2.12.2. Popularyzacja wiedzy z zakresu ekologii i zachęcanie do zachowań proekologicznych.
---	--

Obszar: Potencjałów i zasobów Miasta	
Cel strategiczny nr 3: Wysoki stopień wykorzystania dziedzictwa kulturowego Miasta.	
Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
3.1. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych.	3.1.1. Porządkowanie sytuacji formalno-prawnej zabytków. 3.1.2. Rewitalizowanie historycznych części miasta. 3.1.3. Edukowanie prywatnych właścicieli obiektów zabytkowych w zakresie użytkowania tych obiektów oraz możliwościach dofinansowania remontów. 3.1.4. Stworzenie szlaku obiektów militarnych na terenie Miasta i jego promocja. 3.1.5. Znajdowanie nowych funkcji dla obiektów przemysłowych (niezagospodarowanych). 3.1.6. Współpraca z sąsiednimi Miastami w zakresie wykorzystania obiektów przemysłowych.
3.2. Wykorzystany potencjał dóbr kultury.	3.2.1. Pielęgnowanie i kultywowanie tradycji i zwyczajów regionalnych. 3.2.2. Utrzymywanie samorządowych instytucji kultury oraz wspieranie pozostałych instytucji kultury działających na terenie Miasta. 3.2.3. Wykorzystywanie potencjału kulturowego do promocji i rozwoju Miasta. 3.2.4. Współpraca z sąsiednimi Miastami w zakresie wykorzystania dóbr kultury. 3.2.5. Pielęgnowanie i promowanie zwyczajowego nazewnictwa. 3.2.6. Oznakowanie i promocja obiektów zabytkowych i miejsc historycznych.

Obszar: Potencjałów i zasobów Miasta	
Cel strategiczny nr 4: Zwiększony potencjał rozwojowy mieszkańców Miasta.	
Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
4.1. Społeczeństwo wykształcone adekwatnie do rynku pracy.	4.1.1. Rozwijanie i promowanie oferty podnoszenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych. 4.1.2. Podejmowanie działań zmierzających do wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców. 4.1.3. Włączanie szkół i innych organizacji do promowania przedsiębiorczości wśród dzieci i młodzieży.
4.2. Ograniczone zjawisko depopulacji.	4.2.1. Zapewnianie dostępności opieki przedszkolnej i żłobków. 4.2.2. Rozwijanie rynku pracy celem zatrzymania wykwalifikowanych kadr. 4.2.3. Opracowanie programu promocji Miasta w celu zatrzymania obecnych i pozyskania nowych mieszkańców (z wykreowaniem jednolitego wizerunku Miasta).

Obszar: Gospodarka i promocja Miasta	
Cel strategiczny nr 5: Wyższy poziom rozwoju gospodarczego Rudy Śląskiej.	
Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
5.1. Wzrost liczby miejsc pracy w mikro-, małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP).	5.1.1. Stymulowanie wzrostu liczby mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). 5.1.2. Ułatwienie startu MŚP - szybka obsługa (zielona karta dla przedsiębiorców). 5.1.3. Promowanie przez Miasto ofert instytucji wspierających potencjalnych przedsiębiorców. 5.1.4. Stworzenie unikalnej oferty dla start-upów. 5.1.5. Wspieranie przedsiębiorczości poprzez odpowiednie rozwiązania w zakresie podatków i opłat lokalnych. 5.1.6. Rozwijanie narzędzi finansowego wsparcia (dotacje, pożyczki) przedsiębiorców przez instytucje

	otoczenia biznesu. 5.1.7. Promowanie oraz praktyczne uczenie przedsiębiorczości na wszystkich etapach edukacji (kreowanie świadomości i postaw przedsiębiorczych). 5.1.8. Pozyskiwanie profesjonalnych, doświadczonych praktyków przedsiębiorczości, którzy będą mogli wspierać osoby rozpoczynające lub chcące rozwijać działalność gospodarczą. 5.1.9. Stworzenie jednego miejsca w Internecie, na urzędowej stronie Miasta, które będzie integrowało informacje ważne dla przedsiębiorców (w tym aktualne informacje o terenach inwestycyjnych i dostępnych lokalach).
5.2. Utrzymanie wysokiego poziomu rozwoju kluczowych przedsiębiorstw w mieście (z branży górniczej, metalowej, energetycznej, spożywczej i logistycznej).	5.2.1. Stwarzanie przyjaznego klimatu wokół kluczowych przedsiębiorstw, działających w Mieście. 5.2.2. Wspieranie stworzenia Rudzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (lub stworzenie podstrefy Katowickiej Strefy Ekonomicznej). 5.2.3. Profilowanie szkolnictwa zawodowego z uwzględnieniem potrzeb kluczowych przedsiębiorstw działających w Mieście. 5.2.4. Wspieranie inwestycji związanych z wdrażaniem nowych technologii. 5.2.5. Wspieranie rudzkich przedsiębiorców w ubieganiu się o środki zewnętrzne na rozwój przedsiębiorstw.
5.3. Znaczący udział w potencjale gospodarczym miasta branż nowoczesnych technologii, w tym w zakresie rozwiązań proekologicznych.	5.3.1. Wspieranie branż w ramach inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego (tworzenie ośrodków badawczych oraz inicjatyw klastrowych). 5.3.2. Inicjowanie i wspieranie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami, ośrodkami naukowymi i akademickimi. 5.3.3. Promowanie i rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych na wszystkich etapach edukacji.
5.4. Zwiększenie równowagi na rynku pracy.	5.4.1. Stałe prowadzenie badań i prognozowanie rynku pracy. 5.4.2. Rozpoznanie potrzeb rynku pracy, jak również elastyczna reakcja na zmiany na rynku, polegająca na dostosowywaniu na bieżąco zakresu szkoleń do jego potrzeb. 5.4.3. Rozwinięcie systemu i zwiększanie efektywności doradztwa zawodowego.

	5.4.4. Tworzenie platformy współpracy pomiędzy systemem poradnictwa i szkolenia zawodowego a przedsiębiorcami. 5.4.5. Wspieranie i zachęcanie pracodawców do przyjmowania uczniów i studentów na praktyki zawodowe. 5.4.6. Tworzenie sprzyjających warunków do zatrudniania ludzi młodych oraz 50+. 5.4.7. Rozwijanie rynku pracy celem zatrzymania wykwalifikowanych kadr.
5.5. Rozwinięta oferta instytucji otoczenia biznesu.	5.5.1. Wspieranie instytucji otoczenia biznesu w realizacji ich zadań statutowych. 5.5.2. Utrwalenie współpracy instytucji otoczenia biznesu w Mieście. 5.5.3. Utrzymywanie i rozwój zaawansowanych powiązań sieciowych instytucji otoczenia biznesu w skali lokalnej, krajowej i globalnej.
5.6. Rozwinięta współpraca i kooperacja między przedsiębiorstwami.	5.6.1. Promowanie i wspieranie inicjatyw klastrowych. 5.6.2. Wspieranie rozwoju samorządu gospodarczego. 5.6.3. Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie współpracy przedsiębiorstw.
5.7. Zwiększona atrakcyjność inwestycyjna Rudy Śląskiej.	5.7.1. Wdrożenie aktywnej polityki Miasta w zakresie pozyskiwania inwestorów (poprzez podatki i opłaty lokalne). 5.7.2. Stałe dysponowanie profesjonalną zdywersyfikowaną i zintegrowaną ofertą (miasta i innych podmiotów) dla inwestorów, w tym dotyczącą terenów uzbrojonych. 5.7.3. Rozwijanie profesjonalnej obsługi inwestorów potencjalnych i działających w mieście. 5.7.4. Włączenie do promocji inwestycyjnej Miasta firm już działających. 5.7.5. Stworzenie stref przemysłowych na obszarach zdegradowanych. 5.7.6. Wsparcie stworzenia Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych.
5.8. Atrakcyjny wizerunek Rudy Śląskiej.	5.8.1. Zbudowanie silnej marki Miasta. 5.8.2. Budowanie wizerunku Rudy Śląskiej na tradycji Śląskiej. 5.8.3. Budowanie wizerunku na sporcie i rekreacji. 5.8.4. Utworzenie centralnego ośrodka szkolenia zapasów w Rudzie Śląskiej.

	5.8.5. Wykorzystanie w promocji miasta ważnych postaci historycznych, związanych z Miastem (np. Karol Godula). 5.8.6. Wykreowanie imprezy wizerunkowej Rudy Śląskiej o zasięgu co najmniej krajowym. 5.8.7. Stworzenie zintegrowanego systemu informacji w mieście i o mieście, adresowanego do różnych grup odbiorców.
--	--

VII. ZAŁĄCZNIK NR 1 - WIZJA I MISJA RUDY ŚLĄSKIEJ - WYNIKI WARSZTATÓW

Wizja przedstawia pożądany obraz w danym okresie. Powinna być ona motywująca, określając pozytywny obraz uwzględniający lokalne uwarunkowania.

Grupa 1

Zdrowe, zielone, bezpieczne i nowoczesne miasto, gdzie tradycja łączy się z nowoczesnością.

1. Zdrowe nowoczesne budownictwo (miasto doskonałe do zamieszkania).
2. Miasto urządzonej zieleni i rekreacji (szlaki turystyczne).
3. Zrewitalizowane miasto (tereny poprzemysłowe).
4. Miasto wykorzystujące odnawialne źródła energii.
5. Zrewitalizowana historyczna zabudowa z nowymi funkcjami.
6. Miasto zrewitalizowane, połączenie starego z nowym.
7. Miasto dobrze skomunikowane.
8. Oświata, kultura, zdrowie, rekreacja.
9. Miasto nowoczesnego przemysłu i usług.
10. Miasto sprawnego transportu publicznego (centra przesiadkowe).
11. Nowoczesna i dostępna służba zdrowia.
12. Nowoczesne i bezpieczne szkoły idące z duchem czasu.
13. Miasto bez barier (osoby starsze i niepełnosprawne) - osiedle dla emerytów.
14. Miasto atrakcyjne inwestycyjnie dla kapitału zagranicznego.
15. Miasto z bogatą ofertą kulturalną.

Grupa 2

Nasza Ruda Śląska 2013

1. Ruda Śląska atrakcyjnym miejscem do inwestycji (dużo zakładów pracy) i przedsiębiorczości.
2. Ruda Śląska jako miasto uporządkowanej przestrzeni miejskiej.
3. Stworzenie Centrum Miasta - prawdziwy rynek z zapleczem i funkcją centrum (wizytówka miasta).
4. Miasto bez barier komunikacyjnych.
5. Bezpieczne miasto.
6. Miasto dba o politykę równych szans, nie dzieli mieszkańców.
7. Miasto czyste ekologicznie.
8. Nowoczesna baza sportowo-rekreacyjna.
9. Oświata na wysokim poziomie (edukacja, zaplecze techniczne) i odpowiadająca potrzeba rynku pracy.
10. Kultura wizytówką miasta.
11. Wystarczająca ilość placówek zdrowia i szybki dostęp do opieki lekarskiej.
12. Miasto mocno zintegrowane z regionem.
13. Wystarczająca ilość żłobków i przedszkoli.
14. Duże miasto małych, witalnych dzielnic.
15. Specjalizacja rozwojowa miasta.
16. Miasto otwartych możliwości.

Grupa 3

Miasto Monitorowane - Bezpieczne

1. Wyedukowanie przedsiębiorczego społeczeństwa.
2. Dalsze dostosowywanie kształcenia zawodowego dla potrzeb lokalnego rynku pracy.
3. Aktywacja terenów inwestycyjnych.
4. Rewitalizacja koryt rzecznych.
5. Utworzenie osiedli dla osób starszych.
6. Poszerzona oferta opieki dla dzieci (żłobki, przedszkola, świetlice).
7. Nowe kubatury mieszkalne wraz z infrastrukturą (wyburzenie budynków z „wielkiej płyty” lub modernizacja „wielkiej płyty”).
8. Zrewitalizowana tkanka budynków zabytkowych.
9. Miasto ładu przestrzennego.
10. Miasto estetyczne.
11. Miasto zielone (uporządkowana zieleń).
12. Miasto kultury i sportu (aktywnego wypoczynku) - poszerzenie oferty na poziomie XXI w. instytucji kultury, szczególnie bibliotek).
13. Edukacja.
14. Rewitalizacja parków miejskich.
15. Ogród botaniczny.
16. Zintegrowane centrum.
17. Rozwinięta, zintegrowana komunikacja miejska (nowe linie tramwajowe, trasy rowerowe, wymiana taboru autobusowego - nowa siatka ulic, modernizacja kolei).

Grupa 4

Ruda Śląska 2030

1. Miasto o rozwiniętych małych i średnich przedsiębiorstwach - gwarancja pracy - istnienie stref przemysłowych.
2. Sprawna infrastruktura drogowa (drogi, chodniki) - bezkolizyjna.
3. Przygotowanie terenów pod budownictwo indywidualne i wielorodzinne.
4. Istnienie terenów sportowo-rekreacyjnych umożliwiających wypoczynek mieszkańców (tereny + obiekty).
5. Infrastruktura „dla rodziny” (żłobki, przedszkola).
6. Przemysł ciężki - nie uciążliwy dla środowiska.
7. Procedury i środki techniczne zapewniające bezpieczeństwo mieszkańców (monitoring).
8. Zagospodarowane tereny poprzemysłowe.
9. Miasto atrakcyjne w aglomeracji.
10. Rozwinięta komunikacja miejska (kolejka podmiejska) + połączenia pozamiejskie (międzynarodowe) (komunikacja z lotniskami).
11. Istnienie dostatecznej liczby parkingów i garaży (piętrowe).
12. Centra kultury w każdej dzielnicy.
13. Zrewitalizowane obiekty zabytkowe (poprzemysłowe).
14. Istnienie „Centrum Miasta”.

15. Wyeliminowana „niska emisja” - systemy ekologiczne, energia odnawialna, technologie energooszczędne.
16. „Uzbrojenie” posesji - dostęp do gazu, kanalizacji itp.
17. Polityka społeczna - prorodzinna - rozwinięte „usługi” socjalne dla wszystkich grup społecznych.
18. Punkty informacyjne (interaktywne).
19. Rozwinięta, nowoczesna, łatwo dostępna służba zdrowia.

Grupa 5

1. Miejsce w Aglomeracji Śląskiej - nowoczesna sypialnia.
2. Dobra komunikacja, w tym dobrze rozwinięta sieć dróg rowerowych.
3. Nowoczesne, estetyczne budownictwo mieszkaniowe (ogólnodostępne).
4. Dobrze rozwinięte i nowoczesne ośrodki sportowo-rekreacyjne.
5. Duża ilość miejsc pracy opartych na nowych technologiach.
6. Wysoka jakość nauczania z dostosowaniem do nowoczesnego rynku pracy.
7. Atrakcyjna oferta opieki nad małymi dziećmi oraz osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
8. Wykorzystanie potencjału dóbr kultury (zabytków) - stały szlak zabytków (odrestaurowana substancja).
9. Wysoki poziom bezpieczeństwa.
10. Wykorzystanie potencjału przyrodniczego.
11. Pielęgnacja i eksponowanie tradycji regionalnej.
12. Utworzenie centrów dzielnicowych.
13. Miasto bez barier.

Grupa 6

1. Wykształcone społeczeństwo.
2. Zielona Ruda (uporządkowana).
3. Industrialne miasto (wykorzystanie dziedzictwa przemysłowego).
4. Szczęśliwi, uśmiechnięci ludzie na ulicach.
5. Nowoczesna sieć dróg - doskonałe wewnętrzne skomunikowanie.
6. Przyrost demograficzny służący zaludnieniu miasta - „rodzimy się, mieszkamy i pracujemy w Rudzie Śląskiej”.
7. Nowoczesne centra gospodarcze.
8. Zaspokojone potrzeby mieszkaniowe.
9. Miasto sportu, kultury i rekreacji.
10. Przedsiębiorczy, aktywni Rudzianie.
11. Szlak architektury militarnej i przemysłowej.
12. Miasto optymalnie wspierające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
13. Zmodernizowane zasoby mieszkaniowe.
14. Chronione zabytki - odnowione, w doskonałym stanie.
15. Miasto dzielnic, które nie dzielą, zintegrowane dzielnice.
16. Szlak między dzielnicami.
17. Efektywna aktywizacja zdegradowanych dzielnic i terenów.
18. Tętniący życiem Rynek - kawiarenki (piwo - miejsce spotkań całych rodzin).

19. Port lotniczy.
20. Darmowa komunikacja o wysokim standardzie.
21. Rozbudowana, nowoczesna baza noclegowa.
22. Ruda prekursorem nowych trendów.
23. Ogólnopolskie wybory Rudej Miss.
24. Praca dla wszystkich chętnych.
25. Miasto bez dwutlenku węgla - miasto bez kominów.
26. Więcej stref Wi-Fi.
27. Miasto bez barier architektonicznych:
 - siłownie na powietrzu,
 - ścieżki zdrowia, rowerowe,
 - hale sportowe - wielofunkcyjne,
 - odnowione, istniejące obiekty sportowo-rekreacyjne,
 - lodowisko kryte,
 - stadion,
 - więcej olimpijczyków,
 - stypendia dla sportowców.
28. Park edukacyjny dla dzieci i młodzieży.
29. Wyższe uczelnie w mieście i szkoły zawodowe dla młodzieży i dorosłych.
30. Hospicjum stacjonarne - opieka paliatywna, miasto opiekujące się nieuleczalnie chorymi.
31. Bezpieczne miasto.
32. Wielki Piec - parkiem rozrywki.
33. Wytworzenie produktu lokalnego - np. Rude Piwo, woda mineralna Rudzianka.
34. Rewitalizacja hałd.
35. Żłobki, przedszkola - tanie.
36. Kajak, rowerki wodne na niezagospodarowanych rekreacyjnie akwenach.
37. Czysta Kłodnica - spływy kajakowe.
38. Igrzyska olimpijskie w aglomeracji.
39. Międzynarodowy festiwal filmowy i inne imprezy sportowe i kulturalne.
40. Sztolnia dziedziczna.
41. Metro.

Grupa 7

SPOŁECZEŃSTWO	ŚRODOWISKO	EKONOMIA
– Przyjazne dla mieszkańców rodziny – Bezpieczne – Duży potencjał kulturalny i sportowy – Przyjazne, z potencjałem, świadome, aktywne społeczeństwo obywatelskie	– Wysoka świadomość ekologiczna	– Rozwój budownictwa indywidualnego – Przemysł nowoczesnych technologii – Turystyka postindustrialna
Nowoczesne, Przyjazne przedmieścia do zamieszkania SILNE POLIS		

Grupa 8

„Miasto Świadome”

1. Przyjazne mieszkańcom, wygodne, piękne, zadbane.
2. Dobrze skomunikowane.
3. Dobrze wykształcone społeczeństwo adekwatne do rynku pracy.
4. Bezpieczne.
5. Symbioza dużych i małych przedsiębiorstw - rozwinięta przedsiębiorczość.
6. Wykreowanie charakteru każdej dzielnicy.
7. Symbioza biznesu + edukacji (nauki) + Instytucji otoczenia biznesu.
8. Miasto dobre do zamieszkania, pracy i wypoczynku.
9. Miasto wykorzystujące centralne miejsce w Aglomeracji Górnośląskiej.
10. Twórcze przekształcenie terenów i obiektów przemysłowych.
11. Miasto postrzegane pozytywnie przez swoich mieszkańców i sąsiadów.
12. Dobre miejsce do inwestowania.
13. Świadomi i zdrowi mieszkańcy (poprzez sport i rekreację, edukację od wieku przedszkolnego).
14. Dobrze rozwinięte instytucje kultury.

Misja stanowi syntetyczną deklarację określającą najwyższego poziomu cel, najogólniejszą koncepcję działania.

Największa gmina górnicza w Europie

Grupa 1

Żyj i zamieszkać w Rudzie Śląskiej, zielonym sercu Metropolii (Śląska), gdzie tradycja łączy się z nowoczesnością.

Grupa 2

1. Jesteśmy miastem, gdzie żyje się godnie i wygodnie.
2. Ruda Śląska to miasto otwartych możliwości.
3. Miasto dzielnic, które nie dzielą.
4. Ruda Śląska - szanujemy tradycję, tworzymy nowoczesność.

Grupa 3

1. Ruda Śląska to swojskie miasto w metropolii, miasto nowoczesne, rozwojowe, obywatelskie, atrakcyjne dla mieszkańców i przyjezdnych, wykorzystujące potencjał społeczny, ekonomiczny, przyrodniczy oraz dziedzictwo kulturowo-historyczne własne i regionu.
2. Ruda Śląska to miasto różnorodności i otwartości, dzięki której każdy z mieszkańców czuje się dobrze.

Grupa 4

1. Ruda Śląska to nieograniczone możliwości dla ludzi odważnych i kreatywnych spełniających swoje marzenia.
2. Ruda Śląska to miejsce o nieograniczonych możliwościach kreujących przestrzeń dla każdego.
 - (spełnienie marzeń,
 - nieograniczone możliwości, wielka szansa,
 - bez ograniczeń,
 - miasto dla każdego, otwarta przestrzeń,
 - szerokie horyzonty rozwoju,
 - odważna,
 - gotowe na zmiany,
 - dobra inwestycja).

Grupa 5

1. Ruda Śląska to nowoczesna sypialnia Aglomeracji Śląskiej.
2. Ruda Śląska to miasto, które łączy nowoczesność z tradycją.
3. Ruda Śląska to nowoczesna sypialnia oparta na tradycji i kulturze śląskiej.
4. Jesteśmy miastem, w którym wygodnie mieszkasz, odpoczywasz i możesz się rozwijać.

Grupa 6

1. Ruda Śląska to przyjazne dla mieszkańców miasto poprzez jego zrównoważony rozwój.
2. Ruda Śląska łączy i integruje.
3. Ruda Śląska - centrum Śląska.
4. Ruda Śląska miastem tradycji i nowoczesności.
5. Ruda Śląska miastem śląskiej tradycji, nowoczesności, otwarte na nowe możliwości, przyjazne, zintegrowanych dzielnic i szczęśliwych ludzi.
6. Ruda Śląska bezpieczne i przyjazne miasto zrównoważonej tradycji i nowoczesności.
7. Ruda Śląska to miasto na miarę potrzeb i możliwości.

Grupa 7

1. Ruda Śląska miastem przyjaznym, nowoczesnym, wykorzystującym i podkreślającym swoje przewagi w zróżnicowanej Metropolii.
2. Ruda Śląska „sypialnia Górnego Śląska” oferująca miejsce do zamieszkania w przystępnej cenie i otoczone rozwiniętą infrastrukturą, dobrze skomunikowane wewnętrznie i zewnętrznie.
3. Ruda Śląska miastem wykorzystującym potencjał turystyki postindustrialnej. Jesteśmy miastem otwartym dla inwestycji i budownictwa.
4. Ruda Śląska miastem najbardziej przyjaznym rodzinie, łączącym dumę z tradycji z nowoczesnymi technologiami i doskonałą infrastrukturą.

Grupa 8

1. Ruda Śląska to miasto świadome w centrum Aglomeracji.
2. Jesteśmy miastem wysokiej klasy fachowców.
3. Ruda Śląska to miasto świadome swego potencjału i „zarażające innych”.

VIII. ZAŁĄCZNIK NR 2 - LISTA OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W PROCESIE OPRACOWANIA STRATEGII

Nazwisko	Imię	Instytucja
Dziedzic	Grażyna	Prezydent Miasta Ruda Śląska
Pierończyk	Michał	Zastępca Prezydenta Miasta
Morek	Jacek	Zastępca Prezydenta Miasta
Janduta-Jonda	Grażyna	Sekretarz Miasta
Krzysteczko	Anna	Zastępca Prezydenta Miasta
Guziel	Ewa	Skarbnik Miasta
Podzespół ds. społecznych		
Adamczyk	Michał	Urząd Miasta Ruda Śląska
Brzóska	Marcin	Parafia Ewangelicko-Augsburska Odkupiciela w Wirku
Brzyszkowski	Adam	Sanktuarium Świętego Józefa
Chmielewska	Ewa	Stowarzyszenie "Razem dla Rudy Śląskiej"
Chojnacka-Malik	Violetta	Dzienny Dom Pomocy Społecznej
Dymek	Roman	Urząd Miasta Ruda Śląska - Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego
Fijałkowski	Wojciech	Zespół Szkół Specjalnych nr 3, Lokalny Informator dla Osób Niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej
Gąsuszka	Krystian	Miejska Biblioteka Publiczna
Gamba	Mirosława	Urząd Miasta Ruda Śląska
Ignor	Halina	Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych
Jersz	Barbara	Miejskie Przedszkole nr 4 w Rudzie Śląskiej
Kaczmarczyk-Catek	Jolanta	Dom Pomocy Społecznej "Senior"
Kaczyńska	Karina	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej
Karaś	Paweł	Powiatowy Urząd Pracy
Kasprowska	Aleksandra	Urząd Miasta Ruda Śląska
Krawczyk	Stefania	Rudzkie Konto Pomocy
Krzyż	Leonard	Cukiernia H.Krzyż
Kukietka	Grażyna	Szkoła Podstawowa nr 4
Kulpok	Tomasz	Urząd Miasta Ruda Śląska
Kurpanik	Bożena	Urząd Miasta Ruda Śląska

Nazwisko	Imię	Instytucja
Lip-Kornatka	Marta	Urząd Miasta Ruda Śląska
Mrzyczek-Szczęsny	Anna	Aquadrom Sp. z o.o.
Otrębski	Jacek	Urząd Miasta Ruda Śląska
Pawłowski	Mieczysław	Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej SP ZOZ
Piątek-Niewęglowska	Anna	Śląskie Media Sp. z o.o.
Piechaczek	Krzysztof	Komenda Miejska Policji w Rudzie Śląskiej
Piecko	Aleksandra	Urząd Miasta Ruda Śląska
Piekarz	Krzysztof	Komendant Straży Miejskiej
Poloczek	Aleksandra	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej
Pyka	Adam	Caritas - Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych
Rolnik	Klaudia	Gimnazjum nr 8 w Rudzie Śląskiej
Skrzyposzek	Bogdan	Urząd Miasta Ruda Śląska
Śladkowska	Lidia	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Rudzie Śląskiej
Staisz	Arkadiusz	Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych
Szczerbiński	Jerzy	Forum Inicjatyw Kulturalnych
Szołtysek	Weronika	Związek Górnośląski koło Halemba
Szulirz	Alina	Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza
Szwedka	Janina	Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie
Tertel	Marek	Mieszkaniec Miasta
Trzciniński	Andrzej	Urząd Miasta Ruda Śląska
Zegan	Małgorzata	Ośrodek Interwencji Kryzysowej
Zoworka	Justyna	Powiatowy Urząd Pracy
Podzespół ds. zasobów i potencjałów		
Bartela	Adam	Urząd Miasta Ruda Śląska
Bartniczak	Tomasz	Rudzkie Stowarzyszenie Inicjatyw Niebanalnych "In-nl"
Bizoń	Grzegorz	Zespół Ciepłowni Przemysłowych "Carbo - Energia" Sp. z o.o.
Botor	Łukasz	RS Architekci
Brzezińska-Dłóciok	Ewa	Kino Patria
Buryan	Renata	Młodzieżowy Dom Kultury w Rudzie Śląskiej
Cop	Klaudiusz	Państwowa Straż Pożarna w Rudzie Śląskiej

Nazwisko	Imię	Instytucja
Czaja	Justyna	Śląsk Związek Chórów i Orkiestr Okręg Rudzki
Czarnecka	Zofia	Centrum Kształcenia Ustawicznego
Drewniak	Krzysztof	Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego
Dworak	Barbara	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości "Barbara"
Frankowicz-Frank	Iwona	Urząd Miasta Ruda Śląska
Gąsuszka	Sonia	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
Gładysz	Cecylia	Radny Rady Miasta Ruda Śląska
Grzybek	Zygmunt	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej
Grzybowska	Anna	Urząd Miasta Ruda Śląska
Janik	Piotr	Urząd Miasta Ruda Śląska
Jezusek	Jerzy	Urząd Miasta Ruda Śląska
Jędryka	Ewa	Urząd Miasta Ruda Śląska
Knapik	Henryk	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.
Knoppik	Adam	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
Kominek	Agnieszka	Stowarzyszenie Przyjaciół Ekologii "Ecoterra"
Kopeć	Swietłana	Urząd Miasta Ruda Śląska
Kruszewska	Aleksandra	Urząd Miasta Ruda Śląska
Kucytowska	Alina	Urząd Miasta Ruda Śląska
Lomania	Jan	Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Zawodowego
Małachowska	Jolanta	Urząd Miasta Ruda Śląska
Małowska	Leokadia	Urząd Miasta Ruda Śląska
Matuszkiewicz	Anna	Urząd Miasta Ruda Śląska
Mikołajek-Wałach	Barbara	Urząd Miasta Ruda Śląska
Młynarczuk	Renata	Urząd Miasta Ruda Śląska
Morski	Ferdynand	Śląski Związek Gmin i Powiatów
Niedźwiecka-Długosz	Katarzyna	Urząd Miasta Ruda Śląska
Nowak	Barbara	Muzeum Miejskie w Rudzie Śląskiej
Oleś	Bożena	RS Architekci
Osmenda	Józef	Radny Rady Miasta Ruda Śląska

Nazwisko	Imię	Instytucja
Paśmionka	Franciszek	Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Płaczek	Beata	Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej
Podgórski	Adam	Rudzkie Towarzystwo Przyjaciół Drzew
Rybka	Grzegorz	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
Ryguła-Mańka	Patrycja	Miejskie Centrum Kultury
Rysz	Kamil	"Terplan" Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Projektowania Studiów Usług i Realizacji.
Sekuła-Janus	Sonia	GSM "Nasz Dom"
Skrzymowski	Krzysztof	MGSM "Perspektywa"
Sobańska-Waćko	Anna	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Chorzowie
Sosin	Olga	Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.
Stemplewska	Anna	Urząd Miasta Ruda Śląska
Szykowski	Adam	Rudzkie Konto Pomocy
Świąchowiec	Sławomir	Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej
Urbańczyk	Łukasz	Urząd Miasta Ruda Śląska
Waćko	Bogusław	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.
Wenda	Leszek	Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Włodarska	Renata	Urząd Statystyczny w Katowicach
Żelazny	Agnieszka	RS Architekti
Żywot	Monika	Fundacja Minionej Epoki
Podzespół ds. gospodarki i promocji		
Badera	Artur	Mieszkaniec Miasta
Barchański	Bronisław	Akademia Górniczo-Hutnicza
Baron	Grzegorz	KWK Halemba-Wirek Kompania Węglowa S.A.
Blicharski	Ryszard	Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Ruda Śląska
Brzęczek	Michał	Centrum Dystrybucyjne Jeronimo-Martins S.A.
Chodyra	Ireneusz	KWK Bielszowice Kompania Węglowa S.A.
Czepiec	Gabriela	P.U.H. Rimsa
Greinert	Bogdan	Urząd Miasta Ruda

Nazwisko	Imię	Instytucja
Holona	Piotr	Urząd Miasta Ruda Śląska
Kasperczyk	Damian	Ekoinwentyka Sp. z o.o.
Król	Christian	Pikro Spółka Jawna
Kuczera	Alicja	Mieszkaniec Miasta
Kuś	Małgorzata	Zakład Przetwórstwa Mięsnego Kuś
Malik	Jerzy	Zakład Zieleni Miejskiej Sp. z o.o.
Mecner	Ewelina	Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.
Mejer	Krzysztof	Urząd Miasta Ruda Śląska
Miś	Tomasz	Prosper Nieruchomości Komercyjne
Nowok	Daniel	Urząd Miasta Ruda Śląska
Parzych	Szymon	Urząd Miasta Ruda Śląska
Piecha	Krzysztof	Urząd Miasta Ruda Śląska
Podgórski	Marek	Egida System
Słaboń	Tadeusz	Zespół Ciepłowni Przemysłowych "Carbo - Energia" sp. z o.o.
Sławik	Grzegorz	Solidus Sp. z o.o.
Trzeciński	Jerzy	Huta Pokój S.A.
Wiora	Walerian	Promus Ruda Śląska Sp. z o.o.
Wochnik	Katarzyna	Rudzka Agencja Rozwoju "INWESTOR" Sp. z o.o.
Wojciech	Stanisław	Rudpol Opa Sp. z o.o.
Woźniak-Bagińska	Iwona	Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej
Wyciślik	Jakub	Radny Rady Miasta Ruda Śląska
Zelder	Mariusz	KWK Pokój Kompania Węglowa S.A.
Żok	Krzysztof	Urząd Miasta Ruda Śląska